

Explore Europe!

Scouting:
Unlimited Challenges

4 2011 UNIVERZITETSKO ŠKOLSKO POKROVITELSTVO
4 2011 UNIVERZITETSKO ŠKOLSKO POKROVITELSTVO
www.scouts.org

tabor

taborniška revija
XLVIII 2003 450 SIT

3

GLAS JELOVICE

KDAJ?	KAJ?	KDO?
Spremenjen termin!! 29. - 30. marec	NOT (okolica Ljubljane) Rod močvirskih tulipanov (Žiga Babšek)	not.rutka.net ziga.babsek@siol.net
5. april	Škalska liga Rod jezerski zmaj (Sandi Glinšek)	cdv.rutka.net sandi.glinsek@email.si
12. april	Spomladanska kanu orientacija Rod dveh rek (Matej B. Kobav)	rdr.rutka.net kobavmb@leo.fe.uni-lj.si
12. april	Soška olimpiada Rod soških mejašev (Aleš Ipavec)	rsm@rutka.net
11. - 13. april	Tečaj prehrane v naravi (I. del) Skupina za specialnost prehrane v naravi	pisarna ZTS (01/300 08 20) ZTS@rutka.net
22. april	Dan tabornikov Svetovni dan Zemlje	www.rutka.net www.un.org/events
9. - 11. maj	KREARTA 2003 (letos že petič) kreativna delavnica	krearta.rutka.net krearta@rutka.net
9. - 10. maj	Bičikleta žur Rod jadranskih stražarjev	marjan.makuc@sub-net.si
10. maj	TAKT ZTO Kranj (Jure Meglič)	djuro@rutka.net
24. - 25. maj	ŠTPM Rod jezerski zmaj (Primož Vrabič)	primoz.vrabic@uni-mb.si

Taborniški festival, Ljubljana, Tivoli, 12. 4. 2003

"Letos pripravljamo kopico novih programskih delavnic; poleg taborniških, ki jih bodo pripravili rodovi, nam bo letos pri pripravi delavnic pomagalo kar nekaj zunanjih organizacij (gasilci, policija, zavod za gluho in naglušno mladino, mladinski ceh ...). Verjamemo, da bo Festival enkratna priložnost za odlično zabavo in spoznavanje, zato vabimo tudi rodove po celi Sloveniji, da se nam pridružijo. Informacije na www.mzt.org ali miha.macek@rutka.net.

Pomlad

UVODNIK

Marčevska številka vas poleg obiska Rodu jezerskega zmaja iz Velenja popelje v majhno vasico Gabr, prizorišče letošnjega Glasa Jelovice. V Idriji so vrste strnili katoliški skavti in taborniki ter priredili turnir Berkmandlc.

S spomladanskimi otoplitvami se nam ne obeta le več sonca, ampak tudi množica srečanj, tekmovanj, predstavitev ... če boste aprila v Ljubljani, ne pozabite na Festival. Pozno poleti pa boste na obronkih Vipavske doline lahko spoznavali osnove etnologije na Etnostepu.

Taborov sogovornik je oseba, ki jo slovenski taborniki dobro poznajo - večina si ga je v spomin zapisala na zletu v Velenju, kjer je s svojim rogom znal pretrgati še tako lepo jutranje spanje: Anton de Costa - Sine. In ker je prav, da se taborniki zavedamo odgovornosti do okolja, v katerem živimo, objavljamo tudi strokovne članke o osnovah ekologije.

Matija Tonejc

Napovednik	2
Vodnik	2

AKTUALNO

Tabor na obisku	4
Glas Jelovice	8
Berkmandlc	10
24 let	12

IZ PRVE ROKE

Vabimo	14
Etnostep	15
Novice	16
Taborov sogovornik	18

STROKOVNO

Ekologija	22
Poškodbe na taborjenju	26
ŽVN	28
Filatelija	30
Astronomija	34
Orientacija	36
Narava	38
Kosobrin	39
Mednarodne strani	40

RAZVEDRILLO

Popotovanja	42
Trenutki	44
Ježev kotichek	45
Z znanjem do odgovora	46
Volk	46
Križanka	47

Tabor na obisku, stran 4

Rod Jezerski zmaj. Največji in najštevilčnejši v Sloveniji! Za tako velike ro-dove radi pravimo, da se spopadajo s sladkimi skrbmi.

Glas Jelovice, stran 8

V soboto, 11. januarja, so se mladi in malo manj mladi taborniki odpravili v majhno vasico Gabrk v Poljansko dolino, na še eno čudovito taborniško pustolovščino.

Berkmandlc, stran 10

Košarkarski turnir Berkmandlc je tokrat že četrto leto zapored pod koše idrijske Modre dvorane privabil skavtske in taborniške ekipe iz mnogih koncev Slovenije, pa tudi iz zamejstva. 1. februarja se je tako v Idriji merilo 16 fantovskih in 12 dekliških ekip ter 33 strelcev.

Glavni urednik: Igor Bizjak

Odgovorni urednik: Matija Tonejc

Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon

Uredništvo: Katarina Drenik (urednica priloge Medo), Aleš Skalič (urednik priloge Gozdovnik), Jaka Bevk-Šeki (ilustracije), Aleš Cipot, Primož Kolman, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Tadej Pugelj-Pugy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak (oblikovanje).

Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.

NASLOV UREDNIŠTVA:

Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01 300 08 20, fax 01 43 61 477, e-pošta: zts@guest.arnes.si.

WWW: <http://www.zts.org>.

Cena posameznega izvida je 450 SIT, letna naročnina je 4200 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.

Transakcijski račun: 02010-0014142372.

Rokopisov in fotografij ne vračamo.

Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.

DDV je vračunan v ceno.

Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tabor je tiskan na papirju SORA mat lux, proizvajalca Goričane, Medvode d. d.

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Naslovnica: Muc

TABOR NA OBISKU

zapisal: Aleš Cipot, foto: Arhiv
RJZ in Marko Dedič

Rod Jezerski zmaj Velenje

Rod Jezerski zmaj. Največji in najštevilčnejši v Sloveniji! Za tako velike rodove radi pravimo, da se spopadajo s sladkimi skrbmi. Zaradi številnega članstva in iz tega izhajajočih razmer so marsikatero njihove težave toliko bolj izpostavljene in toliko bolj na očeh javnosti. Velenjčani so se slovenskim tabornikom vtisnili globoko v spomin z nepozabnim jamboreem oz. zletom v Velenju, nazadnje so taborniško javnost opozorili nase s protestnim pismom organizatorjem ROT-a 2002 in s sodelovanjem v Luči miru, še posebej opazno pa je njihovo dosledno sledenje skavtskim načelom in zakonom, ki je včasih v primerjavi z večino preostalih slovenskih tabornikov že skorajda fanatično. Kar je pozitivno. A razlik med Zmajčicami, Zmajčki ter ostalimi slovenskimi taborniki ni tako hitro konec.

Rod vodita dva načelnika, Sandi Glinšek - Chin Chin in Andrej Bračič Braček, naša sogovornika. Tudi po tem se velenjski rod razlikuje od preostalih. Kako si razdelita delo in zakaj sploh dva načelnika?

Ker sva oba precej zaposlena, eden s študijem, drugi pa je že zaposlen, si delo razdeliva glede na razpoložljivi čas, ki ga imava. Ker pa je tega malo, dela pa veliko, sva zato dva. Sicer pa - več glav več ve!

Rod deluje preko čet. Pa vendar vodje čet verjetno niso tako izkušeni kakor člani vodstva rodu. Vodje večine velikih slovenskih rodov pravijo, da je delo obvladljivo in uspešno do približno 200 - 250 članov. Če je članov več pa je smiselno razmišljati o delitvi rodu. Kako vam uspeva obvla-

dovati tolikšno število članstva, kje vidite v izredni številčnosti članstva svoje prednosti in pomanjkljivosti ter kje svoje priložnosti in slabosti?

Prednosti vidimo v tem, da rod združuje in podaja četam smernice. Vse čete delujejo samostojno in sodelujejo na skupnih akcijah RJZ. Razmišljali smo že o delitvi, vendar smo ugotovili eno in edino prednost - večje število glasov na skupščini ZTS. Tako pa nastopamo pod enim imenom. Pomanjkljivost vidimo v tem, da se ne moremo udeleževati več tekmovanj in druženj

po Sloveniji; razlog: preveliki stroški (ROT 2002 - 5 ekip, 100.000 sit + stroški prevoza).

Med taborniško populacijo je zelo znana vaša vodniška šola ...

Lastna vodniška šola uspešno deluje že 14 let pod vodstvom Marka Ranzingerja - Razija. Poteka med taborjenjem, kjer si lahko tečajniki naberejo veliko praktičnega in teoretičnega znanja. To pomeni, da tečajniki pridejo na tečaj z veliko znanja, ki si ga pridobijo med letom, na tečaju pa ga nadgradijo. Da tečajnik pride v vodniško šolo, mora

izpolnjevati naslednje pogoje: v tekočem letu mora dopolniti 14 let, uspešno mora opraviti splošni taborniški test in udeležiti se mora ŠTPM-a ali katerega drugega orientacijskega tekmovanja. Vsako leto se vodniške šole v Ribnem udeleži približno 40 tečajnikov iz RJZ in drugih rodov. Tečajnikom teme podajajo tudi inštruktorji iz drugih rodov. Krona tega dela in truda, ki ga je Razi vložil v vodniško šolo, je zbrana v njegovi skripti Vrisovanje KT v karto.

Tudi letna taborjenja in zimovanja so vaša posebnost ...

Taborjenje že vrsto let organiziramo v Ribnem pri Bledu na prečudoviti jasi. Taborjenje traja deset dni, vodita ga vodji programa za MČ in GG, ki sta predlagana in izbrana na sestankih rodove uprave. Vzporedno poteka tudi vodniška šola. Zimovanja organiziramo na planinskih kočah v okolici Šaleške doline. Trajajo tri dni, od petka do

nedelje. Zimovanja vodijo teami, ki pred pričetkom zimovanj sestavijo zanimiv in raznolik program.

Rod z okrog 700 člani potrebuje več izobraženega kadra kakor manjši rodovi, vendar pa je tudi kapaciteta potencialnih vodnikov, načelnikov ... precej večja, kakor v drugih rodovih. Če ste prisiljeni izbirati med več kandidati, kar je vsekakor bolje, kakor da bi bilo kandidatov pre malo, kakšne načine selekcije v teh primerih prakticirate in kakšni so kriteriji?

Načinov selekcije pri nas ne poznamo, zato kriteriji ne obstajajo. Vodnikov, ki delajo, vedno primanjkuje. Z delom in veliko dobre volje pa si ustvariš določen položaj v rodu - vodnik, načelnik, starešina.

Kar nekaj rodov ne nakazuje deleže vseh plačanih članarin v rodu na ZTS. Vi ste do sedaj pravilo spoštovali, vendar ste s stanjem nezadovoljni. Kaj vas moti, kaj bi spremenili?

Moti nas, da moramo večino denarja, ki ga dobimo od članarine, odvesti na ZTS. Ob dejstvu, da pošljemo vsako leto najmanj 8 tečajnikov v inštruktorsko šolo v Bohinj, nam ne ostane od članarine ničesar. RJZ za svoje delova-

nje letno porabi 3.000.000 SIT, v kar so vključene vse akcije razen taborjenj. Ta znesek pa moramo taborniki poravnati iz lastnega žepa. Glede na to, da je članarina ZTS precej visoka, bi morale biti akcije cenejše. Ne pa, da se potem sprašujemo, zakaj je obisk na akcijah tako majhen.

Pred nekaj leti smo na najlepši način spoznali Velenje in okolico, velenjske in šaleške tabornike na 1. slovenskem jamboree-ju oziroma zletu. Žal je bila udeležba velenjskih tabornikov na lanskem zletu oz. jamboree-ju v Tolminu slaba. Zakaj?

Kot veste naš rod tabori v Ribnem v treh izmenah. Vodniki vložijo veliko truda v ta vsakoletni projekt, da taborjenje zaživi v polni meri in jim potem ostane malo časa za privatne stvari. Za razliko od drugih rodov, ki so to svoje taborjenje kar nadomestili z zletom in se ga udeležili v polni meri. Na začetku je bilo prijavljenih do petnajst tabornikov, ker pa je Razi odpovedal udeležbo na zletu kot vodja podtabora zaradi

službenih obveznosti, je to povleklo za sabo celotno skupino. Ne smemo pozabiti cene, ki je seveda tudi vplivala na udeležbo. Za primerjavo z zletom 1997 je bila tabornina na zletu manjša kot povprečna tabornina na taborih po Sloveniji.

Vodstvo rodu in čet

Sestava rodove uprave: **Anton DE COSTA** (starešina rodu in kluba grč), **Sandi GLINŠEK** in **Andrej BRAČIČ** (načelnika rodu), **Janez ROŠER** (načelnik za vzgojo kadrov), **Maja SKAZA** (načelnica skupine murnov), **Mojca VRČKOVNIK** (starešina skupine murnov), **Mitja DOMAJNKO** (načelnik družine MČ), **Marko PRITRŽNIK** (starešina družine MČ), **Primož VRABIČ** (načelnik družine GG), **Tomaž HUDOMALJ** (starešina družine GG), **Peter VRČKOVNIK** (načelnik kluba grč in blagajnik), **Marko RANZINGER** (izvajanje programa), **Ciril BOHAK** (kronist), **Matjaž RAVNJAK** (propagan-

dist), **Grega KOJC** (gospodar) in **Andreja ZUPANČIČ** (tajnica).

Sestava vodstev posameznih čet: **četa Vzhajajočega sonca** (Irena ROŠER in Marija ČERKEZ-starešini čete, Anja POLH-načelnica čete, Blaž LIPIČNIK-načelnik GG in Mateja KUREŽ-načelnica MČ), **četa Goriški mravljinčki** (Mojca VRČKOVNIK-starešina čete, Tomislav MLINARIČ-načelnik čete, Vanja HOLEŠEK-načelnik GG, Nejc RAZDRIH-načelnik MČ), **četa Jamskih škratov** (Karmen GRABANT-starešina čete, Marko DEDIČ-načelnik čete, Tomaž HUDOMALJ-načelnik GG, Tina KRISTAN-načelnica MČ), **četa Lačni kojoti** (Metka SMIRNOV OŠTIR-starešina čete, Matej HAUPTMAN-načelnik čete, Petra LEBAR-načelnica GG, Amadej PETEK-načelnik MČ), **četa Za ograjo** (Tatjana TRATNIK-starešina čete, Rok COJHTER-načelnik čete, Mateja LIPIČNIK-načelnica GG, Anja COJHTER-načelnica MČ), **četa Veseli pašniki** (Stanislav LEŠNIK-starešina

čete, Marko SIRŠE-načelnik čete, Tomislav PETROVIČ-načelnik GG, Petra ČEPELNIK-načelnica MČ) in **četa Divji volk-Škale** (Boštjan JAN-starešina čete, Rok MIKLAVŽINA-načelnik čete, Uroš POLAK-načelnik GG, Petra GLINŠEK-načelnica MČ).

Delo čet usklajujejo načelniki čet, ki se udeležujejo sestankov rodove uprave, kjer usklajujejo delo čet in rodu. Sestanki rodove uprave so enkrat mesečno.

Starešina rodu, Tone De Costa: »Danes deluje rod na šestih osnovnih šolah in dveh podružničnih šolah v Škalah ter Plešivcu. Torej deluje v rodu sedem čet. Vsaka četa ima svojo četno upravo, vsebinsko deluje v okviru skupnega programa, ki ga sestavljajo skupaj na začetku leta in deloma že na taborjenju v Ribnem. Seveda so dopuščene tudi posebnosti posameznih čet, pestrost je zaželena, vendar mora biti dogovorjena v okviru rodu.«

Sprednja vrsta (od leve proti desni): Rok COJHTER, Mojca VRČKOVNIK, Maja SKAZA, Petra GLINŠEK, Andreja ZUPANČIČ, Primož VRABIČ, Anja POLH, Tina KRISTAN.

Druga vrsta: Marko DEDIČ, Ciril BOHAK, Andrej BRAČIČ, Brigita KROPUŠEK, Janez ROŠER, Anja COJHTER, Petra ČEPELNIK, Petra LESJAK, Matej HAUPTMAN, Marko SIRŠE, Mateja LIPIČNIK.

Zadnja vrsta: Marko RANZINGER, Blaž LIPIČNIK, Luka CERJAK, Rok MIKLAVŽINA, Tomislav PETROVIČ, Tomaž HUDOMALJ, Mitja DOMAJNKO, Tomislav MLINARIČ, Sandi GLINŠEK.

	MČ	GG	PP	Grče	SKUPAJ
Vzhajajoče sonce	62	46	20	8	136
Goriški mravljinčki	37	21	12	2	72
Jamski škrati	85	47	18	7	157
Lačni kojoti	70	31	14	6	121
Za ograjo	38	31	4	2	75
Veseli pašniki	32	28	7	2	69
Divji volki Škale	52	30	22	4	108
SKUPAJ	376	234	97	31	738

IME PP KLUBA

ŠKALEKI

EFENKOVA

ŽIRAFE

MAČJE TAČJE

MODRI GONZO

KOPRIVE

VODJA PP KLUBA

Boštjan JAN

Marko RANZINGER

in Brigita KROPUŠEK

Matej HAUPTMAN

Mojca VRČKOVNIK

Peter VRČKOVNIK

Marko DEDIČ

Šaleška zveza tabornikov

Celjsko-Zasavsko območje, v katero spada velenjski rod, smo s statističnimi podatki že predstavili, zato tokrat nekaj več o Šaleški zvezi tabornikov.

FUNKCIJA

Predsednik

Podpredsednica

Načelnik

Tajnik, blagajnik

Gospodar

Nadzorni organ Marko Sovinek - predsednik

Veljko Vlahovič - član

Sebastjan Zaverla - član

IME in PRIIMEK

Andrej Oman

Herma Groznik

Anton De Costa

Janez Krušič

Vlado Kojc

Delovanje Šaleške zveze nam je predstavil njen načelnik, Sine.

V sklopu Šaleške zveze delujejo naslednji rodovi: rod Hudi potok Šmartno ob Paki (prvi rod, s prvotnim nazivom Kajuhov rod), rod Topli Vrelec Topolšica, rod Pusti grad Šoštanj, rod Jezerski Zmaj Velenje, rod Lilijski grič Pesje - Velenje. Vseh članov v zvezi je preko 1100. Njena osnovna funkcija je koordinacija med rodovi v smislu programov in skupnih projektov. Predvsem priprava in izvedba letnih taborjenj v Ribnem, še prej v Savudriji, mednarodno sodelovanje s skavti, še posebej s 26. skavtsko grupo iz Cambridge-a, s katerimi nepretrgoma sodelujemo že od leta 1978, in vsakoletno sodelovanje pri projektu Pika Nogavička. ŠZT je bila glavna nosilka organizacije in vodenja prvega skavtskega jamboreeja 1997 v Velenju. Pomembno vlogo ima pri zagotavljanju materialnih pogojev za delovanje rodov. Vloga je bila bolj izrazita v času pred 1990, ko je bilo financiranje centralno in je obstajala samo ena občina, danes pa rodovi domujejo v treh občinah in je teža financiranja decentralizirana. V veliki meri je odvisna tudi od samih rodov, kako so sposobni pridobivati finančna sredstva, predvsem s strani donatorjev oz. občinska sredstva. Še vedno pa je med najpomembnejšimi nalogami investicijsko vzdrževanje in nadaljnja nadgradnja našega skavtskega centra v Ribnem pri Bledu. Pripravljamo ponovno odprtje tabora v Savudriji. Posebej je potrebno poudariti, da je Šaleška zveza (prej občinska zveza) odigrala pomembno vlogo pri nastajanju in ohranjanju rodov od vsega začetka njene ustanovitve davnega leta 1959. Vsa leta je odlično koordinirala delo rodov, omogočala in krepila materialno bazo rodov, bila je glavni nosilec skupnih projektov, še posebej taborjenj in mednarodnih izmenjav, kar je tudi njena bodoča usmeritev in naloga. Močni rodovi, močna Šaleška zveza. Pomembno pa je promovirala delo navzven, tako na lokalni ravni kot tudi širše.

TEKMOVANJA

Ana & Urša

GLAS JELOVICE 2003

V soboto, 11. januarja, so se mladi in malo manj mladi taborniki odpravili v majhno vasico Gabrk v Poljansko dolino, na še eno čudovito taborniško pustolovščino. Čeprav zaradi velikih količin snega nekatere ekipe niso prišle, vam lahko ostalih 36 pove, da smo se imeli res super!

Priprave na samo tekmovanje so se tako za organizatorje kot tudi za nekatere tekmovalce začele že zelo zgodaj. Kot je v navadi lahko ekipe prispejo na prizorišče tekmovanja že dan prej, vendar je letos (verjetno zaradi snežnih razmer) prej prišla samo ena ekipa. Samo zanjo in za nas organizatorje se je v petek zvečer odvijal koncert v stilu taborniško-rockerske naveze: duo Piško & Hauty. Tako smo ob glasbi preživeli noč in zjutraj se je s prihodom ostalih ekip vse skupaj začelo . . .

Najprej so se ekipe prijavile, nato izžrebale štartno številko, odpisale topoteste in se odpravile na ne preveč zahtevno, s snegom prekrito pot. Na poti, polni zabave, so morale ekipe poiskati kontrolne točke (nekatero manj, druge bolj uspešno), opraviti test prve pomoči (tokrat prvič tudi s praktičnim delom), odpisati teste ŽVN in se preizkusiti v hitrostni etapi. Ekipe v nekaterih kategorijah pa so na poti morale poiskati tudi ranjenca. Za marsikatero pa je gotovo prav poseben izziv predstavljalo vzporedno tekmovanje za "najbolj kul ekipo".

Po prehojeni progi, polni zimskotaborniških doživetij, so se ekipe lačne vrnile. Letos smo organizatorji poskrbeli tako za "vegije", kot za tiste, ki to še niste (nismo) postali. Kuhar je (na žalost) skuhal tako okusen golaž, da so ekipe, ki so na start prišle pozneje, svoje lačne želodčke morale potešiti z nič manj slabo vegetarijansko hrano.

Potem pa se je začelo vedno neprijetno čakanje na razglasitev rezultatov. Z improviziranim, vendar pestrim, mogoče nekoliko smešnim programom, sva ga za vas skušali popestriti Urša in Ana. Upava, da nama je uspelo!

In končno je sledila težko pričakovana razglasitev. Tistim, ki niste počakali nanjo je lahko žal, saj so bile nagrade letos zelo bogate. Nagrajene so bile ekipe od prvega do petega mesta, najboljši rod, najbolj izvirno rešen topotest in pa seveda "najbolj kul ekipa".

Vse dobre stvari pa se seveda enkrat končajo. Tako se je, na našo žalost, zaključilo tudi to tekmovanje. Za letos. Upava, da boste spomine nanj ohranili še dolgo. Midve jih bova zagotovo.

TEKMOVANJA

BERKMANDLC

Mica Kovačič, Eksperimentalna štoklja, steg Idrija 1

Košarkarski turnir Berkmandlc je tokrat že četrto leto zapored pod koše idrijske Modre dvorane privabil skavtske in taborniške ekipe iz mnogih koncev Slovenije, pa tudi iz zamejstva. 1. februarja se je tako v Idriji merilo 16 fantovskih in 12 dekliških ekip ter 33 strelcev, ki so skupaj zadeli okrog 1000 košev, s seboj pa pripeljali še navijače, izvirne maskote in mnogo dobre volje.

Za zmago in osvojitve prehodnega pokala Berkmandlca pa samo spretnost pod košem še ni bila dovolj. Ekipe so namreč nabirale točke na naslednjih področjih: uvrstitev fantovske in dekliške ekipe, uspeh pri tekmovanju v metu trojk, izvirnost maskote in izvirnost dresov. V skupnem seštevku je največ točk, s tem pa tudi pokal, pripadel domačemu idrijskemu stegu Sončnih rudnikov. Le nekoliko manj so jih zbrali Vrhničani, ki so si pokal priborili prejšnje leto, letos pa so imeli tudi zato največje število navijačev. Ne samo, da jih je bilo največ, kar 56, bili so tudi najbolj vneti pri navijanju, najbolj pi-

sani in najbolj glasni. Zamejskim skavtom iz Trsta se je s 3. mestom v skupnem seštevku pot verjetno splačala, če že ne zaradi uvrstitve (prisegli so namreč na zmago), pa vsaj zaradi družinja.

Druženje je tisto, ki poleg same košarke marsikoga vsako leto pripelje na sedaj že tradicionalnega Berkmandlca. Letos je privabilo skavte iz Vrhnike, Slovenske Bistrice, Ljubljane, Nove Gorice, Cerknega, Zagorja, Brezovice, Škofje Loke, Maribora, Ajdovščine - Šturij, Breznice, Idrije, prišli sta tudi dve ekipi skavtov iz Trsta, tabornike pa sta zastopali dve taborniški ekipi iz Spodnje

Idrije. V dopoldanskem delu turnirja so se za uvrstitev v polfinale med seboj merile fantovske ekipe, ki so igrale na dva koša v ekipah po pet. Vse tekme dekliških ekip so se zvrstile v popoldanskem delu, dekleta pa so, za razliko od fantov, igrala na en koš, in sicer v trojicah. Njihove tekme pa niso bile nič manj napete od fantovskih, nekateri so menili, da znajo igrati dekleta včasih celo bolj zagrizeno in divje kot fantje. Poškodb kljub temu na srečo ni bilo, kvečjemu kako razočaranje nad rezultatom, ki pa je del športa in zato ni pokvarilo vzdušja.

V popoldanski finale pri fantih se je uspelo prebiti ekipam Vrhnike, Cerknega, Ljubljane in Trsta. Vrhnika in Ljubljana sta za las premagali Tržičane in Cerkljane in se nazadnje, v vrhuncu turnirja, pomerili še med sabo. Tekma je bila napeta, po vodstvu Ljubljančanov v prvem polčasu so se v drugem Vrhničani dodobra razgrelji, prevzeli

vodstvo in nazadnje zmagali s kar 10 točkami razlike. Napeto je bilo tudi pri dekletih, kjer je o zmagovalkah v finalu odločala le točka razlike. Finalni dvoboj med Slovensko Bistrico in ekipo RKJ Spodnja Idrija se je s točko razlike prevesil na stran skavtinj iz Slovenske Bistrice, ki so si tako priborile zmago.

Za tekmovanje v metu trojk je vsaka ekipa lahko prijavila dva svoja tekmovalca, najmirnejšo roko in najostrejši vid pa imajo očitno na idrijskem koncu. Izmed 33, ki so se potegovali za naslov ostrostrelca turnirja, je prvo mesto zasedel Matej Likar, drugo Tomaž Makuc, oba Idrijčana, tretje mesto pa si je z natančnimi meti izboril Spodnjeidrijčan Zlatko Cimerman. Nekateri kandidati za naslov ostrostrelca turnirja so se izkazali tudi s po 7 uspešnimi poskusi od 15., za kar so imeli na voljo 45 sekund in 5 različnih pozicij.

Kreativnost vseh udeleženi ekip se je pokazala predvsem pri njihovih maskotah, ki so tekale ob igrišču in spodbujale svoje igralce, in pri izdelavi dresov. Žirijo je najbolj navdušil vrhniški povodni mož z mavričnimi lasmi in kolesom, pri dresih pa so največ točk prisodili vrhniškimi in škofjeloškimi rumenim dresom. Med premori je nastopila

navijaška skupina iz Komende, ki je navdušila že lansko leto. Marsikdo se je precej zabaval ob poslušanju komentatorjev, ki so se v tej vlogi poskusili prvič in so skušali napraviti čim boljši vtis tudi na žirijo. Da gledalcem slučajno ne bi bilo dolgčas, pa je poskrbela še nagradna igra.

Organizatorji festivala, idrijski skavti, ki so z intenzivnimi pripravami pričeli že tri mesece pred dogodkom, so bili nad odzivom vsekakor zadovoljni, saj dogodek dobiva vse večjo veljavo in mu idrijska Modra dvorana počasi postaja pretesna. Tako meni tudi upravitelj dvorane, Sine Pečelin, ki pa je še vedel povedati, da takšnega navijanja in

vzdušja v Modri dvorani že zelo dolgo ni bilo slišati. Morda smo pogrešali kakšno taborniško ekipo več, je pa zato upanje, da se bo prihodnjega Berkmandlca, ki bo najverjetneje malce drugače organiziran, poleg spodnjeidrijske udeležila še kakšna druga taborniška ekipa - časa za priprave bo do naslednjega leta dovolj. Tudi košarka je namreč priložnost za medsebojno spoznavanje, premagovanje predsodkov in sklepanje novih poznanstev. In kdor enkrat spozna nagajivega idrijskega rudniškega škrate, Berkmandlca, ga z veseljem obišče še kdaj ... Se vidimo na Berkmandlcu 2004!

24 LETNICA

Mojca Galun (RHV)

Rodu heroj Vitez

Letos smo taborniki Rodu heroj Vitez praznovali 24. obletnico našega rodu. Veseli dogodek smo združili s prisego, vse pa se je odvijalo na gradu Turjak.

Kletno sobano smo opremili s svečami in baklami, oblekli obleke, kakršne so včasih nosili graščaki. Naše najmlajše je ob vходу v klet pričakal naš stražar Miha, ki jim je pojasnil, da brez ključa, ki smo ga zgubili nekje v gradu, ne morejo vstopiti. Seveda smo ključe že prej skrili in kar nekaj časa so

potrebovali, da so našli pravega. Nato so se po kamnitih stopnicah spustili v najstarejši predel Turjaškega gradu, ki je izklesan iz žive skale. Ko so se umiril ob zvokih flavte, se je ceremonija pričela. Kmalu se je slišal zborček najmlajših, ki je vdano ponavljal taborniško prisego. Podelili smo jim rutke, nakar so prisegli še starejši taborniki. Nekateri so se pred tem

celo podali na preizkušnjo, s katero so si prislužili modro rutko. Ob koncu obreda smo skupaj zapeli taborniško himno, ki je odmevala po prostoru. Starši in otroci so bili navdušeni, take prisega namreč še niso videli. Zahvala gre turističnemu društvu Turjak, ki nam je vse omogočilo, in vsem, ki so tako ali drugače priskočili na pomoč.

Če koga zanima še kaj več,
naj obiše spletno stran
rhv.rutka.net/turjak.html

FEŠTIVAL VABIMO

V mestu in naravi skačemo po travi!

Ljubljanski rodovi, združeni v Mestno zvezo tabornikov Ljubljane, vsako leto poskrbimo, da se dan taborništva in dan Zemlje v prestolnici obeležita z večjo taborniško akcijo. Tako tudi letos pripravljamo v Tivoliju več taborniških aktivnosti, združenih v Taborniški Feštival. Lokacija Feštivala ostaja znana in nespremenjena. Tako se bomo 12. aprila ob 9. uri zbrali na ljubljanskem gradu in se po mestnih ulicah podali do prizorišča dogodka, kjer nas bodo pričakale pripravljene delavnice.

V okviru taborniških aktivnosti, na katerih ob že utečenem lokostrelstvu, plovbi s kanujem in izdelavi manjših pionirskih objektov, pripravljamo še nekaj posebnosti, zanimive delavnice pa bodo zagotovili tudi naši gostje. Letos se bo v pripravo Feštivala najverjetneje vključilo še več mladinskih in naravovarstvenih organizacij ter nekatere vladne službe (policija, gasilci, svet za preventivo v prometu).

Ob tem pozivamo rodove, ki se Feštivala nameravajo udeležiti, naj nam priskočijo na pomoč s svojimi vodniki, saj bomo le tako kljub vsako leto večji udeležbi (lani 1200 tabornikov), številčnosti lahko sledili s kakovostjo delavnic. Tako k vabilu dodajamo tudi

pravilo, da naj se vsak rod, ki se s člani namerava udeležiti srečanja, sodeluje tudi pri organizaciji aktivnosti. Zaradi zagotavljanja vseh potrebnih dovoljenj in materiala naj rodovi čimprej sporočijo svojo načrtovano udeležbo organizatorjem Mestne zveze tabornikov, in sicer na naslov miha.macek@rutka.net. Ob tem velja poudariti, da ostaja Feštival za udeležence vseh rodov še vedno brezplačna akcija, stroške organizacije bo namreč pokrila MZT s pomočjo sponzorjev in donacij lokalne skupnosti.

Ljubljanski taborniki vas pričakujemo ob dnevu tabornikov v Tivoliju!

Mestna zveza tabornikov

Fotoorientacija

Dober mesec pred Feštivalom, praktično v teh dneh, pa pripravljamo fotoorientacijo. Letos bo potekala že četrtrič pod geslom "Ali poznaš svoje mesto?", center dogajanja pa bo na Prešernovem trgu v Ljubljani, kjer so bodo v soboto, 15. marca, ekipe od 10. do 13. ure lahko podale tudi na progo. Proga bo imela približno deset kontrolnih točk in jo bodo lahko vsi udeleženci prehodili v manj kot dveh urah. Kakor vedno, se bo tudi letos iskalo kontrolne točke s pomočjo fotografij poznanih mestnih objektov, po izkušnjah pa so udeležencem v veliko pomoč tudi mimoidoči meščani. Vsaka ekipa, ki bo uspešno opravila pot, bo prejela potrdilo o poznavanju prestolnice.

Ob rekreativnem delu, kjer število članov ekipe ni določeno, pripravljamo še tekmovalni del. V tem lahko sodelujejo ekipe z dvema ali tremi člani, pot pa jim bodo popestriale naloge na poti in kakšna dodatna kontrola točka. Za tekmovalce je organizator pripravil praktične nagrade.

Simbolična štartnina je v obeh primerih petsto tolarjev, za prijave in informacije pa se lahko obrnete na organizatorja Aleša Juraka, in sicer elektronsko na cigo@rutka.net ali telefonsko na 041/972111.

Komisija za program za
vejo PP

ETNOSTEP

LOŽE 2003

Vas Lože leži na obronkih Vipavske doline, ki je znana po izjemnem pridelovanju vina. Gre za tipično vas, kjer je glavna gospodarska panoga kmetijstvo, še posebej vinogradništvo. Lože s sosodnjimi vasmi (Manče, Slap, Goče, Štjak) tvorijo zanimivo okolje s kraškimi značilnostmi in cesto, ki je ponekod preozka, da bi se po njej lahko peljali z avtomobilom. Stare hiše so kamnite in imajo vodnjak - še nedolgo nazaj so ljudje uporabljali le deževnico, kajti vodovoda niso poznali.

V bližini vasi najdemo srednjeveške zapuščine - grad Lože, Vipavski stari grad, dvorec Zemono, ki so ga imeli v lasti grofje Lanthieri, in druge.

Okolje je idealno za raziskovanje zgodovinske arhitekture in običajev. Lože so odlično izhodišče za raziskovanje Vipavske doline.

Na taboru se bomo spoznali z osnovami etnologije - raziskovali bomo ljudsko kulturo zgornje Vipavske doline: običaje, arhitekturo, prehrano - skratka način življenja v ruralnem okolju. Posvetili se bomo tudi lokalni ekološki problematiki, si ogledali primer ohranjenega ekosistema - Mlake, prosti čas pa zapolnili z dragocenim prostovoljnim delom.

Etnologi nas bodo prepričali v učinkovitost raziskovalnih metod: pogovarjanja, fotografiranja, opisovanja, poskušanja ... Končni izdelek bo etnološka razstava, ki jo bomo skupaj oblikovali.

Kljub prelevitvi v etnologe pa bomo ostali taborniki - šotorili, preživeli nepozabne večere ob tabornem ognju, se igra-

li ... Pa saj vemo, kako noro se imamo PP-ji na taborih Evrokorakov.

Udeležite se Etnostepa Lože 2003, kjer boste raziskovali edinstveno okolje, sodelovali pri izdelavi lokalne etnološke razstave in spotoma spoznali več o sebi in ljudeh okrog vas.

Osebna izkaznica

Ime tabora: Etnostep Lože 2003

Datum: 3. 8. - 10. 8. 2003

Namenjeno: Popotnikom in popotnicam

Število prostih mest: 30

Več informacij: naslednja številka Tabora,
POROD

Kontakt: tadej.beocanin@rutka.net

NOVICE

KAJ JE NEFIKS

in v čem so njegove priložnosti za mlade?

Jože Gornik,

**vodja projekta Nefiks
ter tajnik društva
Mladinski ceh**

"NEFIKS je indeks za evidentiranje neformalno pridobljenih znanj, ki je namenjen vsem, ki so starejši od 14. let - počasi prihajajo k pameti, in mlajši od 31. let - "pejt" že delat.

V prvi vrsti je namenjen aktivnim mladostnikom in mlajšim odraslim, za osebno evidenco izobraževanj in opravljenih aktivnosti. Na ta način boš lahko pri iskanju zaposlitve dokazoval svojo pripadnost ljubiteljem gora in okolja, da si usposobljen za reševanje konfliktov, da znaš jahati lamo in da si nekoč bil na tečaju na Tajskem, kako pripraviti mravlje na najbolj okusen način.

Poleg tega bodo vsi iz baze NEFIKS prejeli obvestila o novostih na področjih izobraževanja in drugih, ki so jim najbolj pri srcu - delo v tujini, seminarji o nenasilju, retorika in nastopanje ...

V NEFIKS pa lahko zapišeš tudi ostala neformalna pridobivanja znanj na tabo-rih, jezikovnih seminarjih, v tujini in delu prek študentskih servisov."

Več informacij na www.nefiks.net

Prvi koraki na poti medna- rodnega prostovoljstva

Z Jernejo sva sklenili, da bova šli letos julija delat v kakšen skavtski center na območju Irske, Škotske, Skandinavije ali Nizozemske. Zanima naju, kje bi dobile malce boljše informacije o tem?

LP Katja, RJŠ

Informacije o prostovoljnem delu v skavtskih centrih po Evropi najdete na www.scout.org/europe/volunteer/index.html. Gre pretežno za prostovoljno delo v času poletja; od začetka maja do konca septembra. Nam najbližji center je seveda otok Veruda pri Pulju, najbolj mednarodni pa je vsekakor center v Kanderstegu v Švici; tam se je možno kot osebje angažirati preko celega leta (www.kisc.ch).

Če ste pripravljeni v tujini svoje mednarodne izkušnje pridobivati dalj časa (od 6 mesecev do 1 leta), potem je velika priložnost tudi Evropska prostovoljna služba (akcija 2 v okviru programa Mladi (Youth) Evropske unije). Več informacij najdete na spletni strani, kjer so po državah in vsebinah zbrani vsi ponujeni projekti EVS (www.sosforevs.org), in na spletni strani MOVIT-a nacionalne agencije programa Mladina (www.movit.si).

V okviru Evropske prostovoljne službe je v Luksemburgu Andrej (silos@rutka.net), maja pa na Portugalsko za 6 mesecev odide Maja Zužič.

Andrej že v Luksemburgu Na evropski prostovoljni službi

Na sliki mednarodna komisarka LGS Martine, strokovna sodelavka in Andrejeva mentorica Patricija in Andrej

"Lep pozdrav vsem. V Luksemburg sem prispel 1. februarja ob 17:30, ker sem vmes en vlak v Kölnu zamudil za 10 sekund (očitno se ne čakajo). Vseeno so me na postaji pričakali in me odpeljali v moj stanovanje - prvo veliko pozitivno presenečenje. Stanovanje je veliko cca 60 "kvadratov" in polno opremljeno, tako da za obisk sploh ni nobenega problema. Do pisarne imam z vlakom 10 minut, imam karto za po celem Luksemburgu za vse prevoze. Nemščina mi kar gre.

Ljudje v Luksemburgu so prijazni, kar je zame kot tujca zelo pomembno; prihajajo od vsepovsod, saj je Luxemburg zelo rasno mešan. Vsi prebivalci poleg luksemburščine govorijo več tujih jezikov.

Prvih 14 dni sem predvsem spoznaval pomembne in manj pomembne ljudi v LGS (30-50 ljudi), s katerimi bom v naslednjih mesecih sodeloval. Videl sem dva skavtska centra

in sodeloval na veliko sestankih in tudi na eni od vikend aktivnostih za volčiče (MČ-ji). Z zadnjimi sestanki se mi je začelo nabirati tudi delo, saj je potrebno za taborjenje v Sloveniji zbrati še kar nekaj informacij, pripravljam pa tudi del programa za izobraževalni vikend. "

Andrej Lozar - Silos

OPREDELJENOST ZTS

Ali bi se morala ZTS javno opredeljevati do družbeno-aktualnih vprašanj?

DA in to o vseh družbeno-aktualnih vprašanjih (21.98 %)

DA, toda samo o vprašanjih, ki so v povezavi s taborništvom (63.19 %)

NE (14.84 %)

n=182 glasov

TABOROV SOGOVORNİK

Zapisal: Aleš Cipot,
foto: arhiv RJZ in
Marko Dedič

Anton de Costa - Sine

Začetna taborjenja v zgodnjih 50-tih letih minulega stoletja, še posebej taborjenje v Bohinju, so imela izjemen pomen za nadaljnji razvoj taborništva v Šaleški dolini. Takrat je taborilo nekaj bodočih voditeljev posameznih rodov, ki so jih naslednja leta ustanovili v Šaleški dolini, med njimi tudi prvič fantje iz Velenja. Med temi fanti je prvič taboril tudi desetletni Tone de Costa, ki ga je življenje pod šotori, v čudoviti naravi okrog Bohinjskega jezera in izredno zanimiv program, ki je bil prežet s predvojnimi skavtskimi idejami in izkušnjami, tako očaral, da se je temu gibanju življenjsko zavezal. Zavezi še danes aktivno sledi, saj je dolgoletni načelnik Šaleške zveze tabornikov in starešina RJZ Velenje. Za številne tabornike je Sine nedvomno taborniška legenda. Pa vendar se z njegovim načinom razmišljanja v taborniški javnosti vsi vedno ne strinjajo, ali se vsaj niso strinjali v preteklosti. Ljudje smo pač različni. Spoznajmo Sineta ...

Sine = Sivi volk; rojen 21. februarja 1942 v Celju. Vojni čas preživi pri stari mami v Pesju pri Velenju. Po vojni se preseli v Šoštanj, kjer obiskuje osnovno šolo in nižjo gimnazijo. Srednjo šolo nadaljuje na učiteljski v Tolminu, ki ga za nekaj časa oddalji od taborništva. Leta 1966 konča študij na Fakulteti za šport. Že več kot 30 let je profesor športne vzgoje na gimnaziji v Velenju. 1973. se poroči z Martino, 1976. se rodi sin David in 1980. hčerka Nina. David in Nina sta zaprisežena tabornika, saj še sedaj pomagata kot vodnika na taborjenjih. Leta 1976 se preselijo v Velenje, v hišo na cesti II./29, kjer še danes živijo.

Sinetova skavtska pot se prične 1951. na nižji gimnaziji v Šoštanj. Njegov prvi vodnik je bil Joco Znidaršič, danes znan publicist in odličen fotoreporter. Sine prvič tabori 1952. v Bohinj. Leta 1959 ustanovijo Odred Pusti grad Šoštanj, glavni iniciator, ustanovitelj in vodja odreda postane njegov brat Dušan. Naslednje leto se člani odreda udeležijo V. zleta ZTS v Šobčevem bajerju. Dušan je bil vodja programa, oče starešina tabora, mama glavna kuharica v taboru ... Sine pa je moral ostati doma. Spomladi 1962 ga Zdravko Kugonič predlaga za vodjo občinske zveze in taborvodjo. Oboje sprejme in 1962. vodi svoj prvi tabor v Vinici ob Kolpi. Od takrat naprej, že 41 let, aktivno vodi tabore, prav toliko časa je načelnik občinske zveze. Sine je zelo ponosen na mednarodno skavtsko izmenjavo s 26. skavtsko grupo iz Cambridge-a, ki jo je pravzaprav začela njegova žena, ki je bila 1977. na študijskem izpopolnjevanju angleščine. Stanovala je pri družini Johanson, katere sinova in hčerka so bili skavti. Vendar bi bila brez Savudrije in Ribnega izmenjava za Angleže hitro nezanimiva. Za Sineta in ostale tabornike pa je sodelovanje predstavljalo neprecenljivo vrednost, saj jim je odprlo pot v svet skavtov. Udeleži se 18. svetovnega jamboreeja na Nizozemskem, ki ga neizmerno očara.

Na Sinetovo skavtsko pot sta odločilno vplivala predvojna skavta Drago Šabac in Riko Železnik. Veliko vlogo v odraščanju Sineta je odigral njegov oče, ki je bil odličen pedagog in velik ljubitelj narave. Veliko oporo mu je nudil brat Dušan, ki pa je, žal, leta 1985 v starosti 39 let, po hudi in neozdravljivi bolezni umrl. Neizmerna bolečina mu je odvzela ves elan. Želel je prenehati z delom v taborništvu, v katerega sta oba

z Dušanom vlagala toliko življenjske energije in doživela toliko lepega. Ko pa je čas nekoliko omilil bolečino, je spoznal, da ga prav to zavezuje in je vztrajal ter nadaljeval z delom v organizaciji. Cele generacije mladih so zasvojili z zdravim načinom življenja, z ljubeznijo do narave in jim privzgajali skavtske vrednote ter jih tako bogatili v njihovem duhovnem in osebnostnem razvoju. Kot pravi Sine, je v tem smislu v veliki meri izpolnil svoje življenjsko poslanstvo. Po naravi je zelo skromen in zasluge za vse uspehe pripíše celotni ekipi in vedno postavi skupne cilje pred zasebne. Zanj ni lepšega občutka, ko se v Ribnem po napornem in pestrem dogajanju čez dan vsi taboreči tiho posedejo okoli tabornega ognja in zapojejo ob spremljavi kitare taborniško pesem. To je najlepše darilo in nagrada, ki ga vedno na novo spodbuja, da še naprej vztraja in sodeluje v plemenitem skavtskem gibanju.

Velenjčani že od nekdaj skrbno negujete značilnosti svetovne skavtske organizacije...

Za naš rod je značilno, da mnogo pozornosti posvečamo skavtskemu duhu, ki je viden tudi na zunaj. Pozdravljamo se po skavtsko - B.P., rokuje mo se z levo roko, tako kot se pozdravljajo vsi skavti po svetu - dvignjena desna roka s tremi prsti. Govorimo o jamboreejih, ne o zletih. Po rover MOOTS-u imamo Old - Scouts in ne grče. V nobenem rodu ne boste našli toliko članov, ki bi nosili skavtski klobuk. Dobijo ga tisti člani, ki so naredili največ za rod, običajno so to najuspešnejši načelniki čet, ki so se izkazali z vodenjem programov na taborjenjih v Ribnem, ali so kot inštruktorji vodili vodniško šolo ter uspešno tekmovali na ROT-u,

pripravili uspešna tekmovanja ... Gre za največje priznanje v našem rodu. Skavtski klobuk jih zavezuje, od njih se pričakuje, da so misijonarji skavtskih vrednot, da širijo skavtsko gibanje med sestrami in brati skavti tako v rodu, kot tudi navzven v okviru ZTS, in enako se ponášamo do ZKSSS, kot tudi odlično sodelujemo s skavti na mednarodnem področju.

Prav naš rod je skupaj s Šaleško zvezo, v tem projektu je sodeloval tudi RPG Šoštanj, navezal stike s 26. grupo skavtov iz Cambridgea že davnega leta 1978. Preko njih smo vzpostavili stike še z nemškimi, nizozemskimi, belgijskimi, irskimi skavti in to v času, ko je uradna politika ZTS prepovedovala sodelovanje z zahodnimi skavti, oziroma na nižji ravni to sodelovanje ni bilo zaželeno ali podprto z navdušenjem. Stiki s 26. grupo skavtov so nepretrgani in trajajo že 26 let, nazadnje smo jih obiskali leta 1998 in prečesali celotno Anglijo, Škotsko in Irsko. Oni so nas obiskali leta 1999. To je bil tako naš kot njihov peti obisk. Vsakokrat je bil 50 sedežni avtobus poln tabornikov in obratno skavtov. Mnogim je to bil prvi obisk Evrope, predvsem pa nam je bilo omogočeno, da smo mnogo, mnogo prej spoznali skavtsko organizacijo. Sedaj že tečejo priprave na obisk v letu 2005, ko bo v Angliji jubilejni 21. evropski in leta 2007 svetovni jamboree. Nedvomno bo to za nas in naše dolgoletno sodelovanje odlična priložnost, da dolgoletne prijateljske vezi kronamo na tako pomembni prireditvi. Z nošenjem skavtskih klobukov izražamo na najbolj viden način pripadnost in ponos, da smo po dolgih letih samoizolacije ponovno člani svetovnega skavtskega gibanja, WOSM-a. Po drugi strani pa jih nosimo tudi v čast predvojnih skav-

tov, ki so bili začetniki in ustanovitelji skavtskega gibanja pred II. svetovno vojno v Šaleški dolini oziroma so svoje skavtske vrednote, izkušnje in znanje prenesli na tabornike tudi v povojni čas, bili aktivni pri snovanju ZTS in pri ustanavljanju taborništva v Šaleški dolini, pa tudi na čast tistih tabornikov, ki so si jih upali nositi v letih 1965-67 in do sredine 80-tih let, dokler niso razpadli, torej v času, ko je bilo uradno pokrivalo titovka in ko nam je bilo izrecno prepovedano s strani ZTS nositi skavtski klobuk. Velik poudarek dajejo tudi uniformiranosti - kroj, ruta, četna, vodova, rodova, slovenska zastava, zastava WOSM-a, ZTS. Prav naša uniformiranost je na Bledu in v okolici že večkrat pritegnila pozornost tujih skavtov, ki so se potem, ko so navezali stik z nami, odločili za nekajdnevno skupno taborjenje v Ribnem.

Večina tabornikov svoje najštevilčnejše srečanje imenuje zlet, Velenjčani pa poudarjate, da so zleti stvar preteklosti in srečanje poimenujete jamboree. Kje so vzroki? In kje so vzroki nesoglasij med vami in ZTS po jamboreeju v Velenju?

Najprej je potrebno opredeliti, kaj je bil zlet po definiciji in vsebini v času enopartijskega komunističnega sistema, ko nismo bili člani WOSM-a, oziroma smo bili izključeni iz njega, kaj je jamboree, definicija, kako si ga je zamislil in ustvaril ustanovitelj B.P., kakšne zahteve, norme in načela mora zasledovati, da ga lahko tako imenujemo. Če oba primerjamo ugotovimo, da sta definiciji enega in drugega povsem različni in ju je nemogoče enačiti. Cilj organizatorjev in mene kot načelnika prvega jamboreeja leta 1997 v Velenju je bil, da v okviru razpoložljivih možnosti, čimbolj posnemamo 18. svetovni

jamboree, ki je bil 1995. na Nizozemskem, ki sem se ga tudi sam udeležil, tako v organizacijskem, bivalnem, vsebinskem in duhovnem smislu, s čim večjo mednarodno udeležbo skavtov. To nam je v veliki meri uspelo. Ponosni smo, da je drugi jamboree, ki je bil lani v Tolminu, posnemal model, ki smo ga osvojili v Velenju, v marsičem pa je bil nadgrajen. Prisotnih je bilo ogromno skavtov iz različnih držav, duhovna komponenta je bila razširjena z afriškimi duhovnimi posebnostmi, organizirana je bila tudi maša, tako kot prvič v Velenju - apolitičnost projekta. Vse, kar sem naštel, so temeljne značilnosti jamboreejev in teh značilnosti ne bomo srečali v nobenem od desetih zletov, ki so bili organizirani po II. svetovni vojni. Enako ali pa še bolj odklonilno do omenjenih značilnosti, so bili organizirani zleti na jugoslovanskem nivoju. Podrobno razlago in primerjavo sem pripravil v zaključnem biltenu velenjskega jamboreeja, v katerem so analizirane podrobnosti dogajanja na prvem jamboree-ju leta 1997. Bilten tudi razkriva, kje je prišlo do kratkega stika med ZTS, Šaleško zvezo in RJZ, vsekakor pa bo zanimiva finančna primerjava med obema jamboreejema. V finančnem poročilu z jamboreeja 1997 so izračunane primerjave deležev tabornikov Šaleške doline in ostalih rodov ter ZTS. Pomen prvega slovenskega jamboree-ja za RJZ, Šaleško zvezo in ostale rodove naše zveze je bil seveda izjemno velik, tako v promocijskem, organizacijskem in vsebinskem smislu, pridobili pa smo ogromno izkušenj in znanja, ki ga s pridom koristimo. Naš prispevek v skupnem projektu je bil ogromen, na to smo zelo ponosni in to nam je močno dvignilo samozavest ter željo, da se spopademo z novimi izzivi.

Pridobljene izkušnje so uporabili Peter, Razi, Bračko kot Svizci na mednarodnem tekmovanju na Hrvaškem (Avantura 2001 in 2002). Obakrat so prišli do konca in zasedli 8. mesto v močni mednarodni zasedbi. Letos pa so se odločili, da s člani rodove uprave prvič pripravijo podobno mednarodno tekmovanje v Sloveniji pod nazivom Adventure Race Slovenia - Velenje 2003. Organizacija in priprave so v polnem teku, tekmovanje bo potekalo v okolici Šaleške in Zgornje Savinjske doline v začetku meseca julija.

Kakšna je vloga mentorjev v četah?

V vseh rodovih so bili in so še kot nosilci delovanja učitelji oz. profesorji in to pravilo je stalnica našega delovanja. Prisotnost pedagoškega kadra nam omogoča, poleg pedagoško vzgojne podpore, tudi stalno koriščenje šolskih prostorov. Tako imajo vse čete rodu že več desetletij taborniška srečanja vsak petek od 17. do 18. ure. Brez takšnega organizacijskega pristopa ne bi nikoli zmogli velike množičnosti. Šolski pro-

stor nam daje varno zavetje, pedagoška prisotnost v obliki starešine čete pa nudi vso vzgojno in izobraževalno pomoč, kontrolira delo, ga spodbuja in nosi tudi največjo odgovornost. Mentorji - starešine čet so neločljivi sopotniki četnih zimovanj in taborjenj, njihova prisotnost pa ustvarja pri starših in ravnateljstvu šol zaupanje v organizacijo.

Rod Jezerski zmaj lahko zaradi izredne številčnosti članstva poimenujemo tudi institucija v instituciji. V preteklosti je prihajalo do kratkih stikov med Velenjčani in posamezniki ali določenimi organi Zveze tabornikov Slovenije. Zakaj?

Statistični podatek dokazuje, da je rod Jezerskega zmaja iz Velenja najštevilčnejši rod v zadnjih dveh desetletjih. Številčnost članstva se suče v povprečju okoli 700 članov. Statistika dokazuje, da največ rodov v ZTS šteje med 80 do 250 člani. To je številka, ki omogoča optimalno delovanje v vseh pogledih in praviloma bomo našli v tej velenjski skupini rodove, ki so tudi zelo uspešni, tako v tekmovalnem kot tudi na drugih področjih. Zato smo pogosto slišali očitke, »zakaj ne formirate več rodov v Velenju?«. Vedno se je bolj iskalo negativne razloge v naši veliki številčnosti, organiziranosti in delu, kot pa želje po odkrivanju pozitivnih razlogov ali pa celo želje po posnemanju oziroma prenašanju dobrih rešitev tudi na druge rodove. Mimogrede, nismo edini rod v mestni občini Velenje. V njej poleg RJZ deluje še rod Lilijskega griča - Pesje, ki šteje okrog 90 članov.

Imate zadostno finančno in materialno podporo gospodarstva v Velenju?

Zaupanje in ugled taborništva, ŠZT, rodov in RJZ v Šaleški dolini, med

starši, šolami, podjetji, občino, se je odražalo tudi v materialnem smislu. 1977. leta smo prišli pod okrilje ZTKO. Od takrat naprej je bilo financiranje konstantno, poleg tega pa nas je močno finančno podpiralo Gorenje, občasno Premogovnik Velenje, Vegrad, močno nas je oskrboval OSTO Velenje, Civilna zaščita Velenje. V začetku 80-tih let smo zgradili svoj center v Ribnem in Savudriji. Po letu 1990 so se finančni tokovi radikalno zmanjšali. Potrebno se je bilo prilagoditi novim tržnim razmeram. Danes je glavni vir sredstev večine rodov in tudi našega - članarina. Zato ni čudno, da toliko rodov prikazuje občutno manjše število članov. Članarino pobiramo preko položnic. Žal je v mnogih družinah vsakovrstnih položnic preveč in članarine preprosto ne morejo plačati. V našem rodu je takšen izpad okoli 20%. Ostanje donatorji, a ta vir financiranja zahteva ogromno truda in je zelo težaven in mnogokrat neuspešen. Nekaj sredstev pridobivamo na račun interventne ekipe, ki deluje za potrebe Civilne zaščite v slučaju elementarnih nesreč. Športna zveza deloma

pokriva izobraževanje inštruktorjev v Bohinju. Gre za enega največjih stroškov - okrog 250.000 SIT vsako leto, kaj ostane za opremo, učila, tekmovanja. Za vsak večji projekt posebej iščemo donatorje. Iz tega je razvidno, da zelo težko pridemo do denarja in prav zaradi tega smo še posebej izredno občutljivi. V Sloveniji so visoke štartnine, ki veliko obetajo, malo nudijo (primer: zadnji ROT). Sami organiziramo podobna tekmovanja - ŠTPM in Škalska liga kaj te briga za polovico ceneje, finančna primerjava med jamborejem 1997 v Velenju in jamborejem v Tolminu 2002 je zelo zanimiva!! Povsod se radikalno zmanjšujejo sredstva, športni klubi se morajo združevati, ker preprosto ni druge rešitve. Zelo poglobljeno bomo morali razmisliti, kako naprej razvijati našo organizacijo. Treba bo bolj prisluhniti problemom in tegobam baze in se, žal, prilagoditi novim razmeram, začeti pa od vrha navzdol.

Kakšni so načrti razvoja Šaleške taborniške zveze v bodoče?

Pripravljamo kadrovske projekti za razširitev enote še na dve podružnični šoli. Na eni izmed podružničnih šol pa že samostojno in uspešno deluje rod Lilijskega griča Pesje. Resno se pripravljamo, da sprožimo iniciativo z namenom, da ustanovimo svojo območno zvezo. Koliko rodov bo vključenih v območje, bo odvisno od pogovorov z rodovi, ki bi se želeli priključiti območju. Sami ne želimo dominantne pozicije, ampak želimo biti enaki med enakimi, predvsem pa želimo pomagati, spodbuditi in obuditi delo rodov tam, kjer so včasih že uspešno delovali pa je delo v zadnjem času zamrlo, po drugi strani pa ne moremo več dopuščati, da tako številčno članstvo ne bi imelo legitimnih zastopnikov v starešinstvu.

EKOLOGIJA

Pomembnost prsti

Erozija je največji problem tudi v industrijskih džavah. Rodovitna zemlja izginja pod betonom in asfaltom, veliko pa je izgine zaradi sekanja gozdov in slabega gospodarjenja na teh področjih. Če se bo izginjanje rodovitne zemlje nadaljevalo z enako hitrostjo, bo v naslednjih letih uničena tretjina vseh obdelovalnih površin na svetu, istočasno pa bo na svetu za tretjino več ljudi.

Kako je prst sestavljena

ODMRLI LISTI

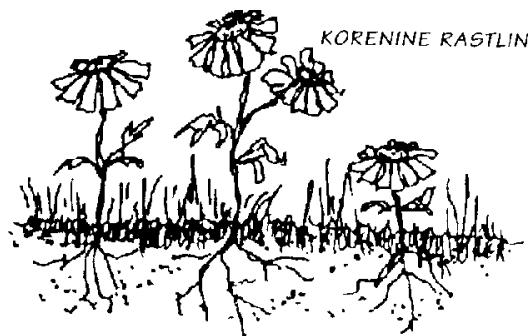
Ostanki odmrlih rastlin in živali

ZGORNJA PLAST PRSTI, HUMUS

Predelani odmrli listi

SPODNJA PLAST PRSTI

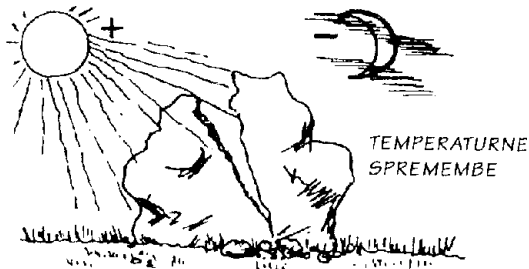
Zdrobljeno kamenje

Korenine rastlin absorbirajo kisik iz zraka in vode v zemlji, oddajajo pa ogljikov dioksid. Ta z vlago v zemlji tvori ogljikovo kislino, ki pospešuje drobljenje skal na manjše kose. To je kemično drobljenje.

Spodnja plast prsti

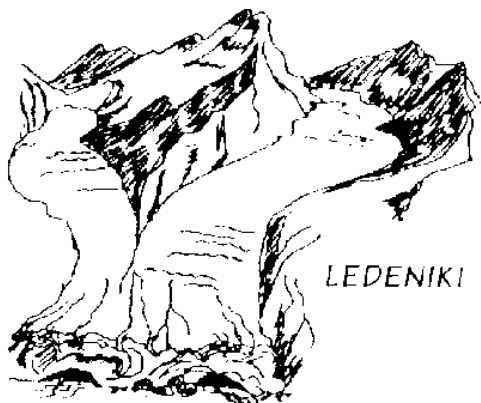
Narava ustvarja prst iz različnih vrst skal. To poteka tako:

čez dan se skala segreva, ponoči pa ohlaja. Zaradi raztezanja in krčenja se skala zdrobi na manjše kose. Temu pojavu pravimo toplotno drobljenje.

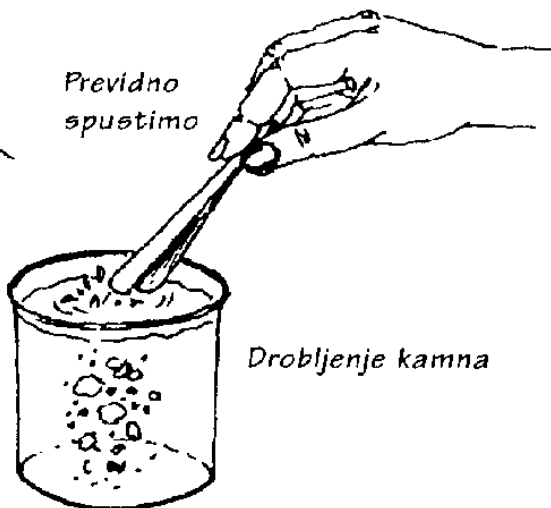
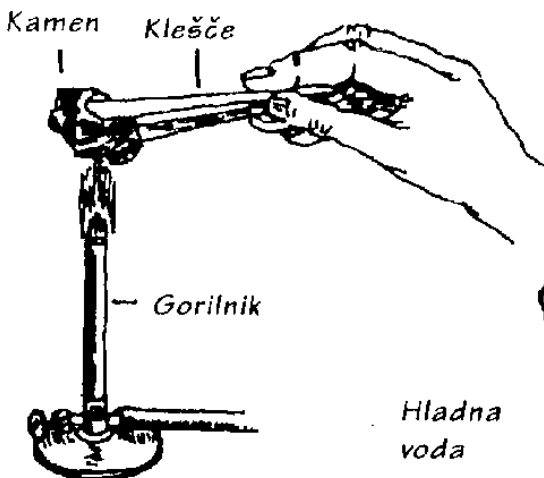

V tekočih vodah se kamni neprestano drgnejo drug ob drugega. Ob tem nastajajo drobni delci, ki jih voda odnaša in se s pojenjajočim tokom posedejo na dno. Tako nastaja nova prst.

Potoki in reke nanesejo v doline tudi nekaj prsti, ki izvira iz ledeniških nanosov. Ledeniki namreč zaradi svoje teže ustvarjajo velik pritisk na površino, ki jo prekrivajo. Zaradi pritiska začnejo ledeniki drseti v dolino in pri tem pred seboj odrivajo zemljo, skale in kamenje. Vse to se nabira na dnu in temu pravimo ledeniški nanos. Reke in potoki ta ledeniški nanos odnašajo in z dodatnim drobljenjem nastaja nova prst.

Nosite zaščitna očala!

Za drugi poskus potrebujemo gorilnik in posodo s hladno vodo. S kleščami primemo kos kamenine, na primer granita, in ga segrevamo nad plamenom nekaj minut. Pri delu moramo nositi varovalna očala in paziti, da kamenine ne pregre-

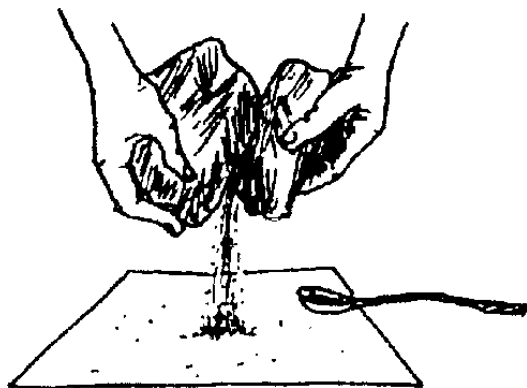
jemo, ker lahko eksplodira. Po nekaj minutah segreto kamenino potopimo v hladno vodo.

Ko dobljenemu zdrobljenemu kamnu dodamo hranilne snovi in humus, dobimo rodovitno prst, primerno za rast rastlin.

Eksperimenta

Kako nastaja rodovitna prst

Z dvema laboratorijskima poskusoma lahko pokažemo drobljenje kamena kot posledica trenja in temperaturnih sprememb.

Pri prvem poskusu drgnimo dva kosa peščenjaka nad papirjem. Zaradi trenja, ki nastane med drgnjenjem, se na papirju nabere peščeni prah. Zapišite si, koliko časa ste potrebovali za eno čajno žličico prsti.

NOT 2003

Kot že veste bo letošnje Nočno orientacijsko tekmovanje potekalo v noči z 29. na 30. marec in sicer v okolici Mengša. Zbor ekip bo kot vsako leto ob 17^h, prosimo pa vas, da se v OŠ Mengeš prijavite do 16:30, ker bo takoj po zboru sestanek z vodji ekip in žrebanje štartnih števil. Avtobus pelje iz Kamnika skozi Mengeš do Ljubljane in obratno vsako polno uro.

Tekmovanje bo potekalo v petih kategorijah:

- **POPOTNICE** - od 16 do 20 let (let. roj. 83 - 87)
- **POPOTNIKI** - od 16 do 20 let (let. roj. 83 - 87)
- **GRČICE** - od 21 let (let. roj. 82 in starejše)
- **GRČE** - od 21 let (let. roj. 82 in starejši)
- **KORENINE** - nad 30 let (let. roj. 73 in starejši),
ekipe so lahko mešane

En član v ekipi je lahko za eno leto starejši od predpisane starosti.

Prijave pošljite do petka, 21. 3. 2003 na naslov: Žiga Babšek, Tesna ul. 2, Ljubljana. Vse dodatne informacije lahko dobite na e-mailu: ziga.babsek@siol.net ali na naši strani <http://not.rutka.net>.

Prijava ekipe je veljavna le, če je poleg prijave še fotokopija položnice s plačano štartnino in zagotovilo načelnika oziroma starešine rodu, da se bodo njihove ekipe vedle v skladu s taborniškimi zakoni.

Štartnina znaša 10.000,00 SIT. Nakažite jo na naslov: Društvo tabornikov rod Močvirski tulipani, Tržaška 74, Ljubljana. Številka transakcijskega računa: 02083-0018701966 (do 21. 3. 2003). Na položnico vpišite pod sklic: 00 222303-šifra rodu (če šifre ne poznate, vprašajte na ZTS).

Štartnine na startu ne sprejemamo. **NOVO: rod lahko v posamezno kategorijo prijavi kolikor ekip želi!** Maksimalno število ekip v kategoriji je 30, zato pohitite s prijavi.

Vabljeni!

Rod Močvirski tulipani

ŠKALSKA LIGA, KA TE BRIGA 2003

Divji volki vas tudi letos vabimo na tradicionalno zabavno tekmovanje "Škalska liga, ka te briga ..."

Zbor ekip bo v soboto 5. aprila 2003 ob 8:30 pred OŠ v Škalah, vasi ki je oddaljena približno 5 km od mesta Velenje. Pot do zbornega mesta bo ustrezno označena!

Ekipe so vabljene že na predvečer tekmovanja (pričakujemo jih od 17 do 20 ure), da se med seboj spoznajo ob družabnem programu, ki bo tudi letos presenečenje. Saj bodo ekipe odkrivale skritega gosta, ki bo (lani je to bila Irena Vrčkovnik) znan/i/a Sloven/ec/ka!

Na tekmovanje vabimo tudi člane ZSKSS in ZBOKSS! Nekaj osnovnih informacij o tekmovanju:

- zbor ekip ob 8:30
- tekmovanje poteka od 9:00 do 15:00
- slavnostna podelitev ob 16:30
- konec tekmovanja bo ob 17 uri
- tekmovanje je razdeljeno na dva dela in sicer 4 igre pri sami OŠ in orientiring z 6 točkami po okolici
- ekipo sestavlja 5±1 član
- kategorije: GG-rojeni leta 1991 do 1988, PP-rojeni leta 1987 do 1983 in Grče-rojeni leta 1982 in prej
- vsaka ženska predstavica v ekipi prinese tej 50 nagradnih točk
- **štartnina znaša 7.000,00 SIT** na ekipo in vključuje: prenočišče, pijačo, kosilo, nagrade za najboljše in našitke za vse člane ekipe ter stroške organizacije tekmovanja
- štartnino nakažete na TRR_SKB: **03176-1000008467 sklic 00 7777** s pripisom za »ŠLKTB 2003«
- rok prijav je 28. 3. 2003
- cena tekmovanja za zamudnike je 9.000,00 SIT
- seveda pa bodo najboljše, najbolj oddaljene, najbolj izvirne..... čakale lepe nagrade za katere bodo

poskrbeli dobri pokrovitelji.

Prijavite se lahko na ceta.divji.volk@email.si ali 041/354-621 (Sandi Glinšek)

Tekmovalci mlajši od 18 let morajo obvezno izpolniti obrazec (dobite jih na internetni strani)

Osnovna oprema ekipe:

- kompas
- pribor za risanje (podlaga, barvice, svinčnik ...)

Osebnna oprema udeleženca:

- copati za hojo po šoli
- spalna vreča
- kroj in rutka
- prispevek za humanitarno noto (kovanci SIT)
- hrana (za tiste ki pridejo že v petek)

Tudi letos ima Škalska liga humanitarno noto! Zato mora vsak, ki pride (ne samo tekmovalci) na Škalsko ligo prinesiti nekaj kovancev, ki jih bomo namenili za revnejše otroke! Izkupiček bomo darovali Karitasu, ta pa ga bo razdelil oz. namenil za revnejše otroke v Sloveniji. (seveda bomo veseli tudi šolskih potrebščin ali česar drugega, kar hočete podariti revnim družinam).

Več informacij dobite na http://cdv.rutka.net/stran/skalska_liga.htm, kjer lahko najdete tudi vozne rede vlakov in avtobusov.

Torej se vidimo na Škalski ligi 2003, ki vas mora brigati!!!!

"Pridite in se pustite presenetiti!"

P.S.:Aja, pa še tole, za lanski meni je bil dunajski zrezek in krompirjeva solata ... kaj bo letos ...

SPOMLADANSKA KANU

ORIENTACIJA 2003

Se še spomnite lanskega tekmovanja, ko so se dobitniki glavne nagrade odpeljali domov z novim Hyundai Matrixom? Če se ne, potem pridite pogledat, s čim se bodo letos domov odpeljali zmagovalci.

Pa preidimo k dejstvu. RDR iz Medvod spet organizira (predvsem zabavno) tekmovanje. Ponovno smo

malo pokolobarili in na vrsti je tekmovanje s kanuji. Na tekmovanje se lahko prijavijo tričlanske ekipe. Spodnja starostna meja je 16 let. Vse ekipe tekmujejo v isti kategoriji in na lastno odgovornost. Med obvezno opremo sodi: kanu, 1 reševalni jopič na tekmovalca, 2 vesli, priporočamo pa še kompas in pisalni pribor. Ker bo tekmovanje po dolgem času spet na Trbojskem jezeru (HE Mavčiče), bo zbor ekip v soboto 12. aprila 2003 ob 8:30 pri RIBIŠKI KOČI v Mavčičah. Pot bo označena od Medvod naprej.

Tekmovalci se bodo srečali z različnimi nalogami, ki jih bodo opravili v kanuju, ob kanuju, pod kanujem, s kanujem, na mokrem in suhem. Da bomo opravičili ime akcije, vam bomo pripravili vrisovanje točk v karto, ravno prav dolgo orientacijo po jezeru in poleg zabavnih igrice še kakšno resno. Da pa ne boste lačni, vam bo kuhar Miha pripravil odlično kosilo. Tekmovanje je odprtega tipa!

Mešane in ženske ekipe imajo pri premagovanju ovir na progi posebne olajševalne okoliščine.

Prijave sprejemamo do 7. aprila 2003, štartnina pa je 7500 SIT na ekipo, oziroma 9000 SIT za zamudnike in prijave na startu. Nakažete jo lahko na poslovni račun RDR št. 02013-0011903465 odprt pri NLB d.d., enote banke 013. Vsak tekmovalec dobi mikico, kosilo, našitek, karto, koš dobre volje pa še kakšno malenkost naših sponzorjev (na lanski tekmi so skoraj vsi udeleženci dobili nagrade).

Za vse informacije vam je na voljo RDR pp 16, 1215 MEDVODE ali vodja tekmovanja Matej B. Kobav (Miki), GSM: 041 533 206, miki@rutka.net, <http://rdr.rutka.net>

ROD JADRANSKIH STRAŽARJEV IZOLA

obvešča, da Bičikleta žur 2003 BO!

Datum 9., 10. maj 2003,

več informacij v prihodnji številki Tabora.

POŠKODBE

Pugy

Zavedanje za zmanjševanje možnosti Poškodbe na taborjenju

Taborjenje kot oblika bivanja in aktivnega preživljanja prostega časa ponuja veliko možnosti za atraktivne dejavnosti (npr. pohodništvo, bivakiranje, splavarjenje, proga preživetja, gibalne igre, prehrana v naravi ...). Poleg tega so taboreči v tem času izpostavljeni tudi vremenskim vplivom, saj neprijazno vreme ne ponuja ravno "udobnega" bivanja v naravi. Zato nevarnost poškodb in drugih bolezenskih stanj, kljub veliki skrbi vodstva za varnost in pazljivosti vodnikov, vedno obstaja. Čimbolj se teh nevarnosti zavedamo, tem bolj se lahko nanje pripravimo. To velja tako za vodstvo, taboreče in starše, ki nam svoje otroke zaupajo.

Na pobudo študentov medicine se je začelo sodelovanje med zainteresiranimi študenti in Zvezo tabornikov Slovenije. Namen sodelovanja je tako preventivnega značaja (zavedanje za zmanjševanje možnosti), kakor tudi njihova udeležba v kurativi (učinkovita prva pomoč na taborjenju samem). S tem bodo imeli študentje možnost pridobiti nekaj prepotrebniških praktičnih izkušenj, hkrati pa bodo spoznavali taborniški način življenja. Po drugi strani bodo zainteresirani rodovi dobili možnost, da na svoje taborjenje za zagotavljanje kakovostne zdravstvene oskrbe povabijo usposobljeno osebo.

Ena od preventivnih aktivnosti je bila tudi anketa o poškodbah in bolezenskih stanjih na taborjenju, ki smo jo izvedli med organizatorji taborjenj v preteklih letih.

RANE IN PODOBNE POŠKODBE

odrgnine	3	3
žulji	3	3
krvavitev iz nosu	2	2
ureznine (poškodbe z orodjem in zarjavlimi predmeti)	2-3	3
hujše krvavitve	1-2	1

POŠKODBE KOSTI

padec	3	3
pretres možganov	2	2
poškodba hrbtenice	1	2
zvini - gleženj, zapestje	2	2
zlomi - roke, noge, rebro, ključnica	1-2	2
izpahi - rama, gleženj	2	2

ZASTRUPITVE, BRUHANJE, DRISKA ipd.

zastрупitev s hrano, vodo (*možnost epidemije)	2	2*
driska	3	3
bruhanje	3	3
salmonela	1	2
dehidracija	1	2

INFEKCIJE, VNETJA ipd.

vnetje ušes, grla	2	2
viroza (visoka vročina)	3	3

POSLABŠANJA VNAPREJ ZNANIH KRONIČNIH BOLEZNI

astmatični napad	1	1
epileptičen napad	1	1
hipoglikemija (pri sladkorni bolezni)	1	1

NUJNA AKUTNA STANJA

alergija na pike mrčesa, ose, klopi, meduze	3	3
piki kač, ugrizi škorpiona, podgane in drugih živali (steklina)	1-2	2
vnetje slepiča	1	1
utopitev	1	2
dušenje zaradi predmeta v sapniku	1	1
udar električnega toka ali strele (*preventivno delovanje)	1	1*
zadušitev s plinom (monoksid, dioksid ali propan - jeklenka)	1	1

NE NUJNA AKUTNA STANJA

tujek v očesu	2	3
pik klopa brez komplikacij (alergije)	3	3
fizična izčrpanost	2	2
psihološke poškodbe (stres, histerija...) zaradi nepredvidenih dogodkov (povodenj, požar...) (*lahko masovni efekt)	1	1*
sončarica	2	2
opekline in podhladitve	2	2

Iz ankete je lepo razvidno, katere so tiste poškodbe in bolezenska stanja, kjer je bilo že v preteklosti veliko primerov in kjer je tudi možnost v prihodnje velika. Na podlagi ankete se bodo v naslednjih mesecih zainteresirani študentje na "pogoste" poškodbe in bolezenska stanja še posebej pripravili.

Rodove, ki so zainteresirani, da na svoj tabor povabijo "strokovno osebje", vabimo na seminar za taborna vodstva, kjer bomo sodelovanje podrobno predstavili.

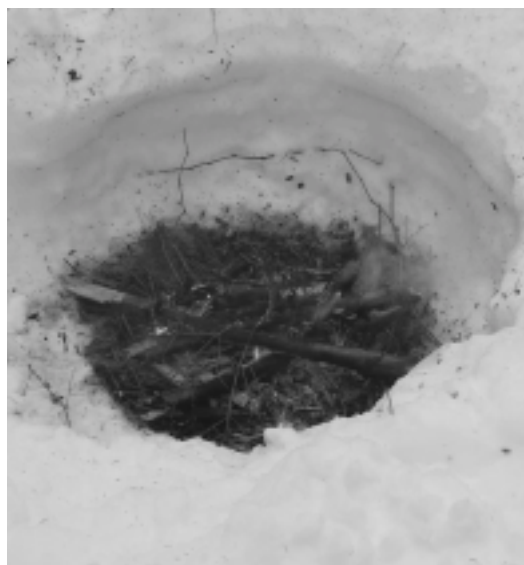
Kako v naravi sredi zimskih razmer zakuriti ogenj? Izziv toplote v snegu

Vas je že kdaj zeblo? Pozimi verjetno večkrat in letošnja zima z mrazom ni skoparila. In če ste pohajkovali po naravi in uživali v lepotah zimske idile, ste verjetno veliko bolj uživali, če vas ni zeblo. Toplota namreč vsaj pozimi doprinese k dobremu počutju in ugodju. In nasprotno, mraz nas navdaja z nelagodjem, povzroča pa tudi utrujenost in fizično izčrpanost. In če bi se znašli sredi narave v nepričakovani situaciji, bi počutje odločilno vplivalo na rzsodnost in sprejemanje odločitev.

Za dodatno toploto bi v določenem trenutku lahko poskrbel ogenj. Seveda nanj ne pomislimo sredi zimskih razmer, vendar je poleg sonca edini vir toplote, do katerega lahko pridemo v naravi (ob predpostavki, da imamo s seboj vžigalice ali kakšno drugo sredstvo za prižiganje ognja). Ker je ogenj na nek način sinonim taborništva, sem se odločil za "izziv toplote v snegu". V nadaljevanju si preberi nekaj pomembnih spoznanj, do katerih sem prišel pri pripravi ognja v snegu.

1.

Poišči primeren prostor; pomembno pri tem je, da je v zavetrju in ne pod krošnjami dreves, ker mu s tem preti nevarnost, da se nanj ob vetru ali povišani temperaturi z njih usuje sneg.

2.

Očisti sneg do podlage (trava, listje, zemlja) na dovolj velikem podolgovatem prostoru. S tem se izogneš nevarnosti, da bi se sneg z vrha usul na ogenj ali da bi staljen sneg ugašal ogenj od spodaj. Pomembno je tudi, da upoštevaš, kam piha veter, sicer ti bo gretje onemogočal neprijeten dim.

3.

Sedaj je na vrsti nabiranje kuriva. Za gnezdo so primerne spodnje posušene veje mladih smrek, ki ostanejo kljub snegu suhe. Tudi centimetske vejice je možno nabrati pod smrekami. Za debelejšo kurjavo, s katero boš poskrbel za trajnejšo

toploto ognja, se boš moral ozreti navzgor; vej s tal namreč ne moreš pobirati, ker so vlažne in večinoma prekrite s snegom. Spet pridejo v poštev smreke, tokrat tiste starejše in višje, pa tudi kakšna posušena veja na stari buki je kljub teži snega ostala na drevesu. Čim več kurjave je potrebno pripraviti še preden ogenj zakurimo – dokler je ogenj slaboten ga moraš negovati, sicer nam med nabiranjem drv ugasne.

4.

Pomembno je, da se priprave ognja lotiš natančno – zavedati se moraš, da vžigalic ali plina v vžigalniku nimaš na pretek in da je v izrednih okoliščinah vsak neuspeh poizkus lahko usoden. Vlažno podlago prekriješ s plastjo debelejšega kuriva. Nanjo položiš gnezdo, čezenj pa položiš še nekaj tanjših kurjave, ki bo vzdrževala ogenj ko bo gnezdo dogorelo. Gnezdo prižgeš in s kirurško natančnostjo na jedro ognja polagaš vedno debelejša paličice. Ko ogenj zagori in začenja oddajati toploto, lahko okoli njega naložiš in na ta način sušiš ostalo kurjavo. Če gnezdo ne odigra svoje vloge in ogenj ne zajame debelejših kurjave, potem je bolje postopek ponoviti in pripraviti novo gnezdo (s pihanjem boš izgubil še več energije). Paziti moraš tudi, da ti vžigalice ne padejo na tla, ker se zmočijo in postanejo neuporabne (tudi vžigalnik ni izjema, saj moker kresilni kamen ne daje iskre).

5.

Ko ogenj dokončno premaga neugodne snežne razmere, se lahko pogreješ in posušiš mokro obleko ali obutev in tako nabereš moči za nadaljevanje poti. S toploto lahko stopiš tudi sneg in na ta način prideš do prepotrebne tekočine ("lizanje" snega povzroči dodatno trošenje energije telesa).

Če boš ogenj in toploto potreboval preko cele noči, je najbolje, da se takoj ko se odpočiješ še enkrat podaš po zalogo kurjave.

6.

Če moraš ogenj zakuriti ob sneženju, lahko na začetku napraviš snežno luknjo, v kateri bo ogenj na začetku varen pred padavinami. Seveda moraš ogenj takoj, ko začne oddajati toploto, odkriti. Takrat mu tudi padavine ne bodo več mogle do živga.

Veliko užitka ob lastnem izzivu prižiganja, in ne pozabi: ta izkušnja ti v drugačnih okoliščinah lahko reši življenje.

FILATELIJA

Tone Simončič

Zgodovina pošte

Vemo, da je filatelija novejši del poštne zgodovine. Poštne znamke se pojavijo dosti kasneje kot pošta sama oziroma način plačila za poštne storitve. Redko kdo bi si mislil, da šteje poštna prek šest tisoč let. Oglejmo si nekaj zanimivih podatkov o tem.

Začetki pošte

Zgodovinski viri kažejo, da so prenos sporočil organizirali pred 6000 leti na Kitajskem, v Egiptu in Asiriji pa pred okrog 5000 leti. Že tedaj so velike države prenašale obvestila na velikih razdaljah. Sprva so obvestila prenašali sli - tekači, konjeniki in s hitrimi vozovi. Naslovnik je naslovljencu pošto pošiljal neposredno. Prenasalci pošte so bili izpostavljeni številnim nevarnostim zaradi neprestanega vojskovanja in roparskih napadov, da ne omenjamo slabe opremljenosti kurirjev in vremenskih pogojev. Pošto so organizirali v okviru posameznih držav predvsem za prenos obvestil za vladarje oziroma njihove uslužbence.

Način pisanja sporočil

Prva sporočila so bila ustna, kasneje pa so jih prenašali odtisnjena na glinastih ploščicah, od katerih je nekaj ohranjenih do danes. Kasneje so Egipčani prenašala pisna sporočila napisana na papirusih. Rimljani in Grki so prenašali sporočila s pomočjo voščenenih ploščic, lesa in živalskih kož. Leta 751 so na Kitajskem izdelali papir, ki ga še danes uporabljamo za večino pisnih sporočil. Se pa papir že umika elektronskemu prenosu sporočil.

Organiziran poštni sistem

Leta 539 pred našim štetjem so v Perziji na ukaz vladarja Darija vpeljali prvi organiziran poštni sistem na svetu. Slonel je na jezdecih in poštne hlevih, kjer so menjavali konje in jezdece. Se-stavljen je bil iz poštne postaje, ki so bile med seboj oddaljene za dan ježe. Poštne službe so opravljali vse leto, ne glede na letni čas, vreme, noč ali dan. V 6. stoletju pred našim štetjem je perzijski kralj Kir organiziral prenos sporočil s konjeniški štafetami in prek stalnih relejnih poti (angarija). Grki so sporočila pošiljali s sli (gramotofori) in s hitrimi sli (hemerotodromi), Rimljani so vpeljali stalno službo selov (cursu publicus) za zvezo s svojimi provinca-mi.

Največji poštni sistem je v antičnih časih deloval na Kitajskem, kjer je bilo v vsem imperiju postavljenih preko 25.000 poštne postaje. Potem se je pošt-ni sistem razširil preko meja posameznih držav in jih povezoval. Takšne prve poštne povezave so obstajale med Asirijo in Babilonom, Egiptom in Sirijo.

Pošta v srednjem veku

Z razvojem družbene delitve dela in razslojevanjem prebivalstva so se v

poštni promet začeli vključevati novi sloji prebivalstva. Prenos sporočil so organizirali poleg vladarjev še fevdalci, univerze, samostani, posamezna mesta in cehi. Prvi so se vključili v sistem pošte obrtniki, menihi in študentje. Najbolj znan poštni sistem v Evropi, ki so ga ustanovili v srednjem veku leta 1451, je bil sistem grofov Thurn in Taxis. Deloval je vse do leta 1871 (420 let!). Po njih se še danes imenuje osebno vozilo, ki ga uporabljamo za prevoz potnikov - taksi. Ta družba je imela skoraj izključno pravico opravljati poštne storitve v Avstriji, Franciji, Italiji, Poljski, Španiji, Švici in v nemških deželah. V času razcveta je povezovala dežele od Baltika do Jadranskega morja, od Poljske do Gibraltarja. Leta 1574 so pričeli prenašati tudi zasebna sporo-

čila in ne le službeno korespondenco.

Člani Thurnove in Taxisove družbe so že v 16. stoletju uvedli poštno tarifo. Prva uradna tarifa za pisma izvira iz leta 1627, in sicer so jo predpisali v Franciji, temu zgledu je sledila Anglija leta 1635 ter Prusija 1699. V 17. stoletju so v nekaterih državah vpeljali poštno prisilo, po kateri smejo zainteresirani uporabljati samo že obstoječe poštno zveze. V prvi polovici 19. stoletja pa je prišlo do popolnega podržavljenja pošte, takrat so sprejeli tudi prve poštno zakone.

Pošta danes

Poštno uprave posameznih držav so danes povezane v Svetovni poštini uniji (UPU) s sedežem v Bernu v Švici, kjer je bila 5. maja leta 1875 na pobudo Heinricha von Stephana tudi ustanovljena. Tedaj se je imenovala Generalna poštna zveza. Njena pravila so začela veljati 1. julija 1875. leta. Današnje ime je UPU dobila leta 1878 na svojem drugem kongresu v Parizu. Od leta 1947 je UPU specializirana agencija Organizacije združenih narodov, kar dokazuje poseben pomen pošte.

Zanimivo je, da je v začetku poštno službo storitev plačal prejemnik, ko je prejel pismo. Poština je bila odvisna od razdalje in težavnosti dostave. Ker je bila poština zelo draga, so dopisovane lahko privoščili le premožnejši.

Poština - plačilo za opravljeno storitev

Leta 1837 je Rowland Hill uvedel reformo poštinih tarif. Ta uvaja denarne zneske za plačilo poštinih storitev (penny ostage), za plačilo tarife so predlagali poštno znamke. Tako je 6. maja 1840 izšla prva znamka vrednosti enega penija. Ker je bila črne barve, jo še danes imenujemo Black Penny. Vsakdo, ki jo je nalepil na pismo, težko do polovice unče (1 unča je 28,35 grama), ga je lahko odposlal v katerikoli del Anglije ne glede na oddaljenost. Temu so sledile še nekatere druge države.

Leto 1850 je prelomno leto, ko se je precej držav odločilo za poštno reformo in za izdajanje poštinih znamk. S poštno reformo se je začela plačevati poština vnaprej, poštna znamka pa je bila dokaz o plačani poštnini.

Kako je nastala znamka

Ker je nastanek prve znamke na svetu nekako povezan tudi s Slovencem, naj na kratko omenimo zanimivosti o nastajanju in nastanku znamke.

V Evropi se je poštni promet začel hitro razvijati in v raznih državah so razmišljali, kako poenostaviti poslovanje. Beležimo več zamisli o poštni znamki. Že leta 1823 je Curry Gabriel Treffenberg na Švedskem v nekem zapisu omenil zamisel o posebni nalepki za pošiljanje pisem. Precej predlogov je prihajalo iz Anglije in tedanje Avstro-Ogrske monarhije.

Nekateri trdijo, da je idejni oče poštno znamke Slovenec iz Spodnje Luče pri Škofji Loki Lovrenc Košir (1804–1879). Kot praktikant v državni poštini službi je leta 1835 predlagal plačilo za poštno storitve z uvedbo lističa - takse, torej znamke. Njegov predlog je na ministrstvu obležal v predalu in drugi so ga prehiteli. Menijo, da je Košir o svojem predlogu pripovedoval in nekatere njegovih idej je praktično uporabil direktor angleške pošte Rowland Hill.

Zamislili o znamkah so se porodile že prej. V Franciji so že leta 1653 obstajali lističi, ki jih je bilo treba priložiti pisemu. Sistem je zasnovala Anne Genevieve, grofica de Longuevill, prijateljica direktorja državnega finančnega urada Fougueta. Ko so ga vrgli s položaja, je tudi ta zamisel tonila v pozabo. V Grčiji so neke vrste nalepke uporabljali že leta 1831.

In še zanimivost za zbiralce poštinih znamk: poštni uslužbenci do nedavnega niso smeli zbirati znamk. Hitro bi jih namreč premagala zbirateljska skušnjava in bi s tujih pisem pobirali lepe in dragocene znamke. Nekateri so zaradi tega ostali tudi brez dela

Leto izdaje prve znamke

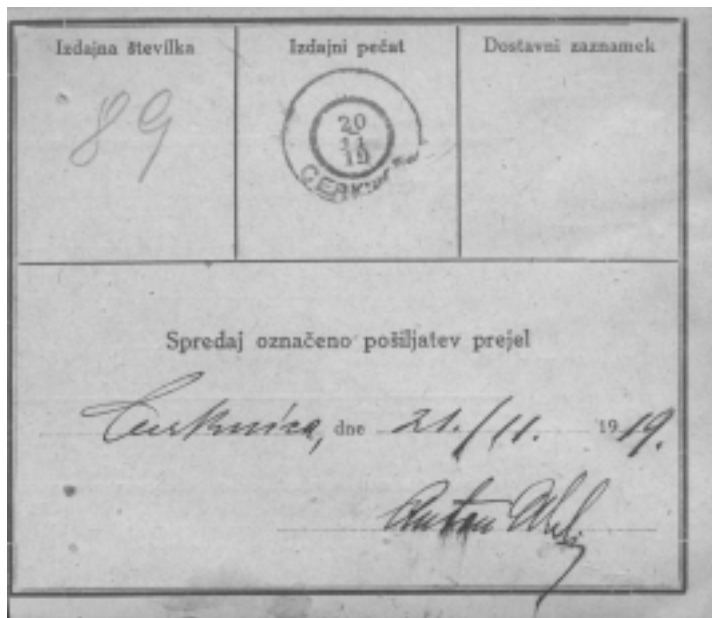
1843	Brazilijska in švicarska kantona Zürich in Geneve,
1845	kanton Basel v Švici,
1847	Trinidad, Združene države Amerike in Mauritius,
1849	Belgija, Bavarska in Francija,
1869	(1. oktober) Avstro-Ogrska monarhija je poslala na trg prvo dopisnico,
1866	(1. maj) kneževina Srbija,
1874	(1. maj) kneževina Črna gora,
1879	(1. julij) Bosna in Hercegovina,
1991	(26. junij) Slovenija.

Zgodovina pošte na Slovenskem

Prve poštno organizacije na Slovenskem datirajo še iz rimskih časov, kjer je bil poštni sistem kar dobro zastavljen. Skrbeli so za prevoz blaga poštnih pošiljk in potnikov. Lep spomin in dokaz za to je relief na cerkvi Gospe svete na Koroškem, ki sodi med ene izmed najlepših izkopanin na tem območju. Leta 1496 so kočije s konjsko vprego povezovala Dunaj, Gradec, Celovec in Ljubljano s Trstom, od koder se je del poštne poti odcepil proti Gorici.

Cesar Maksimilijan je leta 1516 podelil rodbini Paar poštno organizacijo v fevd za območje Slovenije in okoliške kraje. Za časa Valvasorja je imela Ljubljana redne poštno zveze s sli jezdeci proti Mariboru, Gradcu in Dunaju in preko Razdrtega s Trstom. Leta 1825 so tedanji poštarji vpeljali posebno poštno kočijo, ki je "pridirjala" iz Trsta na Dunaj v borih treh dneh. Poštne kočije je leta 1849 zamenjala železnica, ki so jo tedaj potegnili do Ljubljane, leta 1857 pa še do Trsta. Celotno delo tedanjih poštnih kočij so prevzele železnice - torov, pošto in potnike.

Sicer pa je bila na slovenskem ozemlju izdana prva znamka 1. junija 1850, tedaj še v Avstro-Ogrski monarhiji. Na prvi znamki je bil grb cesarstva, tiskana je bila v knjigotisku in ni bila zobčana. Takrat so na znamkah uporabljali le vladarje. Niti ena izmed znamk ni imela natisnjenega motiva, ki bi bil kakorkoli povezan s Slovenijo ali Slovenci. Dne 23. septembra 1918 je bil v Zagrebu oblikovan Narodni zbor, ki je prevzel oblast nad kraji, ki so tedaj pripadali Avstro-Ogrski. Razglasili so neodvisno državo Slovencev, Hrvatov in Srbov. 4. novembra 1918 je bil sprejet

sklep o združitvi s Srbijo. 26. novembra 1918 je tudi velika skupščina Črne gore izglasovala podoben sklep. Tako je novembra 1918 Avstro-Ogrska dokončno razpadla in pričela se je oblikovati nova država na Balkanu. Že 1. decembra 1918 je bila v Beogradu razglašena država z imenom Kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Prva prava slovenska znamka

Do razpada Avstro-Ogrske monarhije so veljale še stare znamke, ki jih je tedaj sicer močno primanjkovalo. Nova država še ni bila sposobna izdati novih - svojih. Zato so takrat v Sloveniji izdali znamke za Slovenijo, ki pa so jih upo-

rabljali v vseh zahodnih delih SHS, niso pa jih v Srbiji, Črni gori in Makedoniji.

Tako so bili rojeni "verigarji". Osnutke za te znamke je izdelal umetnik profesor Ivan Vavpotič. Na nižjih vrednostih znamk je bil prikazan suženj, ki trga verige - spona suženjstva. Zaradi teh verig so dobile te znamke ime verigarji. Tiskali so jih na Dunaju in v dveh tiskarnah v Ljubljani v tehnikah knjigotiska in kamnotiska, zobčane, nezobčane ali delno zobčane, na različne vrste papirja, z barvami različnih proizvajalcev, z različnimi klišiji in zobčalnji. Težko je bilo namreč dobiti papir, barve, proizvajalce, zato toliko različic in posebnosti. V filateliji se je oblikovala posebna tematika, zbiranja »verigarjev«, ki so zabeleženi v katalogih, obstajajo klubi in literatura o tej tematiki. V obtoku so bili v letih 1919-1920.

Ob verigarjih so bile v Sloveniji izdane še začasne in lokalne znamke v Dobrovniku in Beltincih v Prekmurju (ogrske), pretiskane s priročnimi gumijastimi žigi. Leta 1920 so natisnili v Ljubljani še znamke ob plebiscitu na Koroškem.

Do 26. junija 1991 so bile v uporabi jugoslovanske znamke, ki so veljale na območju tedanje države. Tega dne je v Sloveniji izšla prva znamka neodvisne države Slovenije. Na njej je upodobljen natečajni osnutek slovenskega parlamenta,

ki ga je projektiral slovenski arhitekt Jože Plečnik.

In slovenska taborniška filatelija

Če upoštevamo območje nekdanje Jugoslavije, smo v samostojni Sloveniji tudi prvi uspeli dobiti znamko s taborniškimi motivom. Tako smo taborniki dobili 26. septembra 1995 prvo znamko nominalne vrednosti 70 sit. Natisnili so jo v nakladi 200.000 izvodov v polah po 25 znamk. Ob znamki je izšla še maksimum karta, kuverta z žigom prvega dne. Avtorica znamke je akademska slikarka Ančka Gošnik-Godec, oblikoval jo je Matjaž Učakar, imenovali pa so jo slovenski skavti in taborniki.

Ob 12. zletu Zveze tabornikov Slo-

venije v Tolminu 2. avgusta 2002 je Pošta Slovenije na pobudo Zveze tabornikov Slovenije izdala ilustrirano dopisnico "Tabor" s plačano poštnino v notranjem prometu. Avtor dopisnice je Jaka Bevk iz Kranja ob strokovnem sodelovanju taborniških filatelistov. Dopisnica je velika 148 x 105 mm in natisnjena na 200 gr biotop kartonu v štirikarbnem ofsetnem tisku v nakladi 4000 kosov (neuradna številka). Poštna veljavnost dopisnice: od 2. avgusta 2002 do 2. avgusta 2003. Ob tem naj dodamo, da je ob zaključku 12. zleta ZTS izšla še spominska kuverta s priložnostnim poštnim žigom. Oba omenjena filatelistična poštna dogodka sta edinstvena v dosedanji taborniški filatelistični zgodovini.

Ob uradnih poštnih taborniških dogodkih (znamka, maksimum karta, kuverta prvega dne in ilustrirana dopisnica) so taborniške enote ob taborniških pomembnejših dogodkih izdale še številne spominske kuverte in priložnostne poštne žige.

ASTRONOMIJA

Primož

Večerno nebo v marcu

Tokrat pa nekaj za tiste, ki jim je orientacija med zvezdami španska vas, pa bi kljub temu želeli sami poiskati kakšen objekt na nebu. Prav za to je marca najbolj primeren čas za začetek, saj so takrat na nebu najsvetlejšje zvezde in ne bo jih težko najti tudi iz bolj zameglenih in osvetljenih krajev. Še bolj zanimivo bo, če boste imeli pri roki kakšen daljnogled ali celo teleskop, če pa ga nimate pa tudi nič hudega. Kot pomoč pri iskanju uporabite sliko, ki predstavlja večerno nebo v začetku marca, takoj po sončnem zahodu. Tudi če boste nebo opazovali kasneje, se zvezde in planeti ne bodo toliko premaknili, da ne bi razpoznali oblike ozvezdij. Zvezde in planeti se namreč navidezno gibljejo podobno kot Sonce - od vzhoda proti zahodu. Torej če boste nebo opazovali kasneje, bo vse skupaj le pomaknjeno proti zahodu.

Za začetek se najprej obrnimo proti jugu. Najbolj opazno med vsemi ozvezdiji je v tem času Orion, ki ga ne moremo zgrešiti. Sestavljajo ga zvezde, ki so med najsvetlejšimi na nebu, prepoznamo pa ga po njegovi značilni obliki, predvsem pa po njegovem "pasu", to je treh enako svetlih in med seboj enako oddaljenih zvezdah, imenovanih tudi "Kosci". Med zvezdami Oriona izstopa zvezda Betelgeza (levo zgoraj), ki je rdeče barve, najsvetlejši pa je Rigel (desno spodaj).

Če "Orionov pas" podaljšamo v levo, pridemo do najsvetlejšje zvezde neba z imenom Sirius. Stari Egipčani so Orion in Sirius častili kot božanstva predvsem v pogrebnih ritualih, saj so verjeli, da gre duša proti tem zvezdam, ko zapusti telo. Če boste zvezde pogledali v daljnogledu ali teleskopu, boste opazili, da jih ne morete povečati. Še vedno ostanejo točke. To pa zato, ker so tako daleč. Sirius je ena nam bližjih zvezd, pa kljub temu njegova svetloba potrebuje kar 8 let, da nas doseže.

Če pogledamo točno navzgor, nad glavo, proti zenitu, ne bomo zgrešili zvezde Kapele, ki je najsvetlejša v ozvezdju Voznik. Podobno rdeča kot Be-

telgeza pa je zvezda Aldebaran v Biku, ki je na drugi strani Oriona kot Sirius. Na nebu najdemo še oba dvojčka - Kastorja in Poluksa ter najsvetlejšo zvezdo v Levu - Rigel. Če sedaj povežemo najsvetlejšje omenjene zvezde, dobimo tako imenovani "Zimski šesterokotnik", ki se razprostira od zenita pa skoraj do obzorja. Ker so ravno v tem predelu tudi najsvetlejšje zvezde neba, se nam zdi, da so pozimi in zgodaj spomladi zvezde bolj svetle kot poleti. To pa zato, ker poleti teh zvezd ni na nebu.

Na tem delu neba pa sta tokrat tudi dva planeta - Saturn in Jupiter. Svetla

sta kot (ali pa še bolj) kot najsvetlejšje zvezde, zato jih ne zamenjajte z zvezdami. Oglejte si položaj Saturna in Jupitra na sliki glede na ostala ozvezdja. Če ne gre drugače pa jih bomo od zvezd nedvomno ločili z daljnogledom ali teleskopom. Planeta namreč povečana nista več točki ampak mala diska, pri večji povečavi pa bo Saturn "dobil" še obroče. Obroči so ravno v tem času zelo dobro vidni, saj Saturn sedaj k nam gleda s svojo južno (spodnjo) stranjo. Drugi način za ločevanje planetov od zvezd je dejstvo, da zvezde utripajo, planeti pa ne - ali pa vsaj manj!

Večerno nebo v začetku marca

Opazovanje kometov malo drugače

Kometi so samotarski popotniki vesolja, sestavljeni večinoma iz ledu in prahu, ki ga poberejo in navlečejo nase skozi samotna popotovanja med zvezdami. Sem in tja pa zajadrajó bližje kakšni zvezdi ali pa jih celo zvezda s pomočjo svojih planetov ujame v stalno tirnico. Šele ko se približajo zvezdi postanejo "kometi" v pravem pomenu besede. Izbruhi z zvezde odpihnejo prah in drobce ledu s površja kometa daleč v vesolje in tako komet dobi svoj značilen rep. Naša lokalna zvezda je Sonce. Težava nas, opazovalcev, je ravno v tem, da takrat, ko je komet najlepši in najsvetlejši, za nas ni viden, saj se nahaja preblizu Sonca. Dobro pa vemo, koliko zvezd vidimo podnevi, ko je Sonce na nebu ...

No, v sodobni dobi interneta pa je marsikaj mogoče, kar prej ni bilo. Še dobro da "Amerikanci rade za nas". SOHO (The Solar and Heliospheric Observatory) je observatorij za opazovanje Sonca in njegove aktivnosti. Pa se včasih da videti tudi kaj drugega, kot le izbruhe s Sonca. V čem je trik? Sončev disk umetno prekrijemo, tako da vidimo vse razen Sonca, podobno kot pri popolnem sončnem mrku. Zvezde in seveda vse ostalo blizu Sonca postane vidno ... Mislim, da že veste, kam ci-

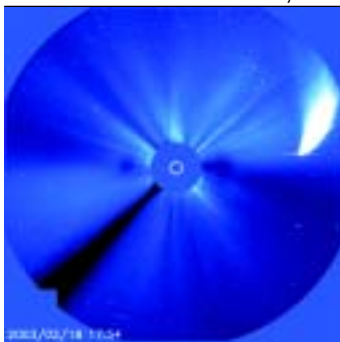
ljam ... Res je, včasih na ta način odkrijejo kakšen komet, ki ga sicer sploh ne bi opazili. To se je na primer zgodilo zadnje dni letošnjega januarja. Poglejte malo na stran <http://sohowww.nasa.com.nasa.gov> in našli boste marsikaj zanimivega. Poglejte predvsem "mpge" okoli 28. januarja in 18. februarja

ZNANE IZJAVE

Nič ni za domišljijo bolj spodbudnega kot delovati z omejitvami (BROUGHTON)

Večerni komet NEAT v začetku februarja

Komet NEAT v objektivu SOHO-ja

Komet Kudo-Fujikawa, ki je bil odkrit s pomočjo SOHO-ja

LUNINE MENE

Mlaj	3. 3. 2003	ob 3:37
Prvi krajec	11. 3. 2003	ob 8:17
Polna luna	18. 3. 2003	ob 11:36
Zadnji krajec	25. 3. 2003	ob 2:53
Mlaj	1. 4. 2003	ob 21:21
Prvi krajec	10. 4. 2003	ob 1:41

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1. 3. Vzhod: 6:42	1. 4. Vzhod: 6:43
Zahod: 17:48	Zahod: 19:30
15. 3. Vzhod: 6:16	15. 4. Vzhod: 6:17
Zahod: 18:07	Zahod: 19:48

Začetek pomladi: 21. 3. 2003 ob 2:02

ORIENTACIJA

Pepl

Orientacija ponoči

Zadnje čase se sicer taborniške ekipe lahko kar nekajkrat na leto preizkusimo tudi v orientaciji ponoči, vendar je Nočno orientacijsko tekmovanje zagotovo tisto z najvišjim renomejem in tudi najdaljšo tradicijo. Ker se nam bliža, si pogledjmo, kakšne so posebnosti orientacije ponoči.

Orientacija ponoči se od običajne, dnevne orientacije razlikuje predvsem v vidljivosti; tako karte kot zemljišča, po katerem se gibljemo. Pri branju karte ponoči ne moremo brez baterijske svetilke. Najbolje je, da je svetloba svetilke bela, saj smo navajeni branja karte pri dnevni beli svetlobi. Lahko uporabimo tudi svetilko z barvno svetlobo, vendar mora biti ta svetloba drugačna od barv, v katerih je karta tiskana. S svetilko z modro, zeleno ali rjavo svetlobo naših topografskih kart ne bomo mogli brati, saj dela vsebine ne bomo videli.

Drugače pa je z vidnostjo zemljišča, po katerem se gibamo. Tu nas svetloba baterijske svetilke pogosto bolj moti kot pa nam pomaga. Pri orientaciji pri tabornikih praviloma uporabljamo Državno topografsko karto v merilu 1:25.000 (DTK 25). Pri tem merilu je stopnja generalizacije že tako velika, da se ne moremo enostavno premikati od enega do drugega bližnjega na karti označenega objekta. Ob tem moramo upoštevati še vse značilnosti DTK 25: čeprav je "uradna" starost listov med 5 in 10 let, pa meje vegetacije, kolovozi, poti in poteki potokov ustrezajo stanju izpred 20 let. Načeloma je

prikaz reliefa v splošnem zelo dober, a na nekaterih območjih to ne drži. Lahko naletimo tudi na ne povsem primerno generalizacijo reliefa, ko so izpuščeni celi grebeni ali doline. Zaradi tega je na razgibanem zemljišču zelo pomembno, da imamo čim bolj celovit vtis o zemljišču, kar pa lahko dosežemo le z zadostno preglednostjo. Noči večinoma niso tako temne, da brez uporabe svetilke takšne preglednosti ne moremo doseči: v pomoč nam je lahko svetloba Meseca (letos bo sicer NOT v času mlaja), svetloba luči v bližini naselij, če pa je pokrajina prekrita s snegom, lahko potem, ko se nam oči privadijo teme, skoraj popolno ocenjujemo oblikovitost površja in tudi vidimo posamezne objekte. Če je torej le mogoče, se gibajmo brez uporabe svetilke. Vključimo jo le za branje karte in pa pri premagovanju ovir. Ker se nam pri vsaki uporabi svetilke zenice zožijo in potem ponovno potrebujemo nekaj časa, da se oči privadijo temi, naj bo takšnih vklopov čim manj - torej si je dobro čim bolj zapomniti karto in jo čim manjkrat preverjati. Pot izbiramo tako, da se čimbolj držimo linijskih objektov (poti, potoki, grebeni, gozdni robovi), izogibamo pa se daljnovodnim posekam, ker so večinoma slabo prehodne. S takšnim načinom bomo tudi dalj časa ohranili baterijske vložke (ne pozabite na rezervne) in ne bomo "svetilnik" drugim ekipam.

Vendar prav na NOT-u postavljavci prog običajno poskrbijo za zelo zahtevno orientacijo, kjer pogosto ne moremo brez dolgih etap hoje po azimutu na neizrazitem zemljišču ali pa se spopadamo s fino orientacijo v reliefno razgibanem

svetu vrtač. Povsem brez baterijske luči tu ne gre - potrebujemo jo za redno spremljanje kompasa, na razgibanem zemljišču zelo pomaga višinomer, paziti moramo tudi na noge, da se ne zapletemo v podrast, podrto drevje ali kamne. Priporočljiva je čelna svetilka, pri kateri imamo roke proste in ji lahko spreminjamo snop svetlobe. Pri gibanju po azimutu moramo biti izjemno previdni in mnogo pogosteje preverjati smer kot podnevi, sicer zelo hitro skrenemo s smeri ali celo naredimo napako 180 stopinj! Izogibajmo se gosto zaraščenim območjem - hitrost gibanja pri prebijanju skozi goščavo ponoči je še mnogo manjša kot podnevi. Redno preverjamo vse razpoložljive lovilne točke in pri odločitvi o izbiri poti predvidimo čim več vmesnih napadnih točk. Skušajmo ves čas ohraniti stik s karto. Posebej nevarna je hitrostna etapa, ko postane zaradi večje hitrosti gibanja ta stik površen. Eden največjih problemov ponoči je namreč določitev svoje lege v primeru, da se "izgubimo". Težko bomo določili tri objekte, na osnovi katerih bi določili stojišče s preseki nasprotnih azimutov. Zaradi slabe preglednosti bomo hitro prepričani, da smo "na pravi poti", pogoste so tudi vzporedne napake. Če se torej izgubimo, je najbolje žrtvovati toliko časa, da

pridemo do izrazitega objekta, za katerega smo povsem prepričani, da je pravi.

Poseben problem je razkropitev ekipe. V bližini kontrolne točke je to pogosto učinkovito, vendar se moramo predhodno dogovoriti, po kolikem času in kje se ponovno zberemo! Sicer sledi neizogibno obupno klicanje ...

Pomemben dejavnik pri uspešni orientaciji ponoči pa je samozaupanje. Vsaka opažena lučka še ni odsevnik na kontrolni točki - pogosto nas osamljena hiša, avtomobilska luč ali celo odsev odvrženih odpadkov zavedejo s prave poti. Slišnost se ponoči izboljša in tako nas lahko zmotijo nepomembni oddaljeni zvoki. Zelo privlačne so luči drugih ekip, vendar je precej verjetnosti, da

niso na pravi poti in zato raje zaupajmo sebi. To zaupanje pa pridobimo predvsem z izkušnjami. Vsi, ki se odpravljate na NOT ali o tem še premišljate imate še ravno toliko časa, da pred tem opravite še kakšno nočno terensko pripravo, morda se boste potem tudi lažje odločili in samo progo na tekmovanju mnogo bolj polno doživeli. Gibanje v naravi po neznanem zemljišču je vedno doživetje, če pa nam to uspe v ekstremnih razmerah, na katere smo primerno pripravljene, pa ostane kot trajni spomin. Da pa ekstremnih razmer ne predstavlja le tema, pa je znalo pred leti na noč NOT-a pogosto poskrbeti tudi vreme. Se bo "potrudilo" tudi letos?

Fotografije so z ZNOT-a 2001

NEPREKLICNO NAROČAM REVILJO TABOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Poslajte na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

NARAVA

ROD UPORNEGA PLAMENA

Področje delovanja: Menges

Leto ustanovitve: 1982

Število aktivnih članov: 60

Struktura rodu: 3 vodi MČ, 3 vodi GG, klub PP in Grče

Najbolj zagrizen član rodu: Tomaž Novak,

kniser@siol.net, gsm: 040/ 206 737

Naslov spletne strani rodu: rup.rutka.net

Simbolika rodovega imena:

V Mengšu je bil v času NOV aktiven narodni heroj Matija Blejc – Matevž. Njegovo partizansko ime je bilo Uporni plamen.

KOSOBRIN

ČRNA OGRŠČICA Brassica nigra L.

Učinkovine

Eterično olje, gorčično olje, glukozid sinigrin, alkaloid sinapin, kalijev kisli sulfat, vitamin C, provitamin A, sluzi

Uporabnost

Mlade in nežne pomladanske liste lahko uživamo kuhane kot zelenjavo ali pa jih dodajamo raznim solatam, iz semen se izdeluje gorčica, kot začimbnica, v zdravilne namene se uporablja za zunanje obkladke pri revmi, vnetju sklepnih živcev, protinu, glavobolu, uporablja se tudi kot zeleno gnojilo.

Je enoletnica in zraste v višino od 80 do 150 cm. Na razraslem stebelu so pecljati listi. Spodnji listi so nekoliko ščetinasti, medtem ko so zgornji goli. Listi so celorobi in ozko suličasti. Cvetovi so rumene barve. Čaša je razprostrta. Luski s črnim semenom se prilegajo k stebelu. Dolgi so od 2 do 2,5 cm. Rastlina cveti od meseca junija do avgusta. Zori pa avgusta in septembra. Rastlino gojijo na njivah in vrtovih. Najdemo jo tudi divje v naravi, ponavadi raste ob rečnih bregovih, prodiščih, sipinah ter kot plevel na obdelanih tleh.

Recepti

Kuhani cvetni popki

Potrebujemo cvetne popke črne ogrščice, maslo, mlado čebulo, jabolčni kis, sol.

Priprava: Cvetne popke, nabrane po soncu, kuhamo v malo soljeni vodi 3 minute in odcedimo. Prelijemo jih z raztopljenim maslom ter dodamo na kolobarje narezano mlado čebulo in žličko jabolčnega kisa.

Opozorilo: če boste popke kuhali dalj časa, bodo razpadli v kašo.

Juha

Potrebujemo 3 pesti listov ogrščice, 1 čebulo, 1 dcl mleka, 2 žlici masla, 2 žlici moka, 1 dcl kisle smetane, sol, poper.

Priprava: Na raztopljenem maslu pražimo na drobno narezano čebulo, dokler se ne zmehča. Dodamo moko in počasi mešamo, da rahlo porumeni. Zraven prilivamo mleko in mešamo, da ne nastanejo grudice. Omako pustimo, da se lepo počasi kuha približno 5 minut. Omaki dodamo na drobno narezane lističe črne ogrščice in 1 liter vode ali juhe. Juho kuhamo tako dolgo, da se listi zmehčajo. Na koncu osolimo in popopravimo po okusu ter primešamo kislo smetano. Juho še toplo postrežemo.

MEDNARODNE

Dragi zaspanci!

Pomlad se prebuja okoli nas in z njo naj bi se tudi mi. Ampak kaj, ko nas pomladi vedno zagradi ta strašna utrujenost, ki nam skuša preprečiti, da bi se imeli fino. Takšna utrujenost, ki nas vleče, da poležavamo na soncu, čeprav še ni dovolj toplo in si potem za povrh nakoplje- mo še kak prehlad. Če tudi vi spadate med tiste, ki zdaj lahko le zavistno gledajo prijatelje, kako skačejo naokoli po brsteči naravi, naj vam ponudim nekaj zanimivih strani, s katerimi si lahko organizirate nepozabno poletje in malce olajšate trpeče dneve v zaprtih prostorih. Pa dobro jutro!

Nina

WOSM ima novo domačo stran

Svetovna skavtska organizacija je pred kratkim prenovila svojo celotno grafično podobo, kar je zelo opazno tudi na njihovi novi domači strani. Oglejte si jo na www.scout.org in klikajte na katero od 5.000 strani, ki jih lahko najdete na tem naslovu.

Stoletnica skavtstva

Zagotovo ste že vsi slišali za bližajočo se stoletnico skavtstva, ki se bo seveda zgodila leta 2007. Če morda živite v zmotnem prepričanju, da jo bo zaznamoval le svetovni jamboree v Veliki Britaniji, si oglejte domačo stran projekta Stoletnica skavtstva na <http://www.scouting2007.org/> in se odločite, kaj bi vi radi počeli čez štiri leta.

Prostovoljno delo v skavtskih centrih po Evropi

Evropski skavtski prostovoljski program je odprt za vse tabornike, člane ZTS, stare med 18 in 30 let. Nudi vam možnost dela v katerem od evropskih skavtskih centrov. Čas dela je odvisen od zahtev centra in lahko traja med dvema tednoma pa tja do enega meseca. Toda zagotovo vam nikoli ne bo dolgčas in čeprav se vam morda zdaj en mesec zdi veliko, vam bo minil v hipu in kmalu boste obžalovali, da ne morete ostati dlje. Na domači strani programa <http://www.scout.org/europe/vo->

lunteer/index.html najdete spodnjo tabelo s podrobnejšimi informacijami o posameznih centrih. Od tu naprej ste na svojem - sami morate kontaktirati centre po vaši izbiri in se z njim zmeniti za vaše delo. Seveda se boste morali tudi ustaviti v pisarni ZTS, da vam potrdijo, da ste res naš član. Vsi, ki se prijavijo za prostovoljno službo, so upravičeni tudi do povrnitve vsaj dela potnih stroškov od doma do kraja služenja.

Kje	Kdaj	Koliko oseb
Center pomorskih skavtov, otok Veruda, Hrvaška	1. 7. - 1. 8.	3
	10. 7. - 10. 8.	5
	1. 8. - 1. 9.	3
Arresøcentret, Danska	20. 6. - 3. 8.	2
Houens Odde, Danska	1. 5. - 30. 9.	4
Nžsbycentrer, Danska	21. 6. - 2. 8.	2
Spejdercentret Assenbžkmølle, Danska	20. 6. - 27. 7.	2
Stevninghus skavtski center, Danska	1. 5. - 30. 9.	4
Centre National de Bécours, Francija	1. 7. - 31. 8.	5
BdP - Bundeszentrum Immenhausen, Nemčija	6. 8. - 6. 9.	6
Bucher Berg, Nemčija	7. 7. - 17. 8.	5
Pfadfinderburg Rieneck, Nemčija	1. 5. - 30. 9.	2
Útilismiöstöö skáta Úlfljotsvatni, Islandija	1. 5. - 31. 5.	2
	1. 6. - 31. 8.	6
Buitenzorg mednarodni skavtski center Baarn, Nizozemska	1. 7. - 31. 7.	2
Skavtski center Rotterdam, Nizozemska	1. 7. - 31. 8.	2
Scouting Kampeerterein St. Walrick, Nizozemska	1. 7. - 31. 7.	1
	1. 8. - 31. 8.	1
“Perkoz” športni in izobraževalni center, Poljska	15. 6. - 31. 8.	2
Centro Nacional de Formação Ambiental, a Portugalsk	1. 7. - 31. 7.	3
	1. 8. - 31. 8.	3
RoverWay, Lizbona/Leiria, Portugalska	15. 7. - 15. 8.	3
Centro Scout Griebal, Španija	1. 7. - 31. 8.	5
Ransbergs Herrgård, Švedska	1. 6. - 30. 6.	2
	1. 7. - 1. 8.	3
	1. 8. - 15. 9.	2
Vässarö Scout Centre, Švedska	15. 6. - 13. 7.	5
	13. 7. - 17. 8.	5
Mednarodni skavtski center Kandersteg, Švica	1. 5. - 14. 6.	6
	15. 6. - 13. 9.	27
	14. 9. - 30. 9.	6
Our Chalet, WAGGS skavtski center, Švica	22. 5. - 22. 8.	9
	15. 8. - 30. 9.	6
Blackland Farm, VB	1. 5. - 30. 9.	4
Blackwell Court International Scout Centre, VB	1. 7. - 30. 9.	6
Downe Activity Centre, VB	1. 7. - 31. 8.	4
Fordell Firs National Activity Centre, VB	1. 5. - 30. 9.	3
Gilwell Park, VB	14. 6. - 26. 7.	10
	19. 7. - 30. 8.	10
Great Tower Scout Camp, VB	6. 7. - 31. 8.	3
Hawkhurst Adventure Camp, VB	1. 5. - 30. 9.	3
	1. 7. - 31. 8.	3
Kingsdown International Scout Camp, VB	1. 5. - 30. 9.	12
Longridge Scout Boating Centre, VB	1. 5. - 31. 8.	3
The Lochgoilhead Centre, VB	20. 6. - 31. 8.	2

POPOTOVANJA

Prenočišča

Tadeja Milivojevič Nemanič

Tik pred koncem pa še nekaj besed o spanju oziroma prenočevanju. Že takoj na začetku se moraš odločiti ali boš kampiral ali prenočeval v hostlih, motelih ali hotelih. V principu je kampiranje najcenejše, vendar moraš za to s seboj tovoriti kar nekaj dodatnih kilogramov. V razvitem svetu se vsekakor splača, saj so kampi kar na gosto posejani naokrog. V nerazvitem kampiranja kot takega v bistvu ne poznajo. Kljub temu pa je v narodnih parkih ali na trekingih to edina možnost prenočevanja.

Na Karakorum Highway, ki preko dobrih 4700 m visokega prelaza povezuje Pakistan s Kitajsko, sva se odpravila z mislijo na vsaj nekaj večdnevni trekingov ob vznožju številnih zasneženih osemtisočakov, ki z leve in desne bedijo nad dolino. Po spletu okoliščin so se načrtovani trekingi zreducirali na enega samega. Na planoto ob vznožju Nanga Parbata.

Tam sva si postavila šotor in upala, da se bo vreme v naslednjih dneh popravilo. Zadnja dva dneva je namreč po malem deževalo in vrhovi gora so bili ves čas v gosti, gosti megli. In res, ko sva zjutraj pokukala iz šotora, je veter za slabih 15 minut razpihal oblake in nad nama se je pokazal veličasten Nanga Parbat. Čeprav je trajalo le 15 minut, je bilo vredno cel mesec s seboj vlačiti šotor in spalke.

Tudi če ne boš kampiral, premisli, ali ne bi s seboj vzel vsaj posteljnino. S tem ne mislim, da bi s sabo tovoril letno pa zimsko rjuho, odeje pa še kako blazino za povrh. To ne, zelo praktično pa je s seboj vzeti rjuho sešito v obliki vreče. Taka rjuha vsaj meni da nek občutek domačnosti, predvsem pa me ščiti pred morebitno umazanijo in včasih tudi živalsko nadlogo. Do sedaj sva glede tega imela res srečo. Le enkrat je Tjaž staknil stenice. Takrat ne pomaga nič drugega kot prekuhanje posteljnine in oblačil.

V Evropi, Ameriki in Avstraliji so med mladimi najpopularnejši mladinski domovi (youth hostel), kjer spiš v večposteljnih sobah s skupnimi kopalnicami in stranišči. Fantje in dekleta običajno spijo ločeno. V hostlih so praviloma tudi skupne kuhinje, kjer si lahko sam pripravljajš obroke, nekateri pa imajo tudi pralnice, sobo s TV-jem, bazen ... V nekaterih si bivanje lahko prislužiš kar z delom v hostlu. So idealen kraj za spoznavanje popotnikov, navezovanje stikov in izmenjavo izkušenj, po kakovosti pa precej nihajo. Lahko so izjemno dobro urejeni, ali pa prave luknje.

Hong Kongu notorično primanjkuje prostora in to se pozna tudi na velikosti "hotelske" sobice

Na takega sva naletela tudi v New Yorku. Imel je eksotično ime: Banana Bungalow in še bolj eksotične domače živali. Ščurke, ščurke in še enkrat ščurke. V kopalnici so kar

NE POZABI!

- sobo poglej preden jo plačaš

gomazeli drug čez drugega. Na posteljo se skoraj nisva upala uvesti in preišljevala sva, če bi po odhodu nahrbtnike in spalke kar razkužila. Navajena sva sicer vsega in nad tako sobo se kje v zakotnih predelih Azije sploh ne bi pritoževala. Ampak tam bi zanjo plačala nekaj dolarjev, tu pa sva odštela po 30 USD na osebo!

NAMIG

• spalna rjuha

V razvitem svetu boš včasih za najcenejši motel, kjer dobiš sobo s kopalnico, plačal manj kot za hostel; res pa je, da so moteli običajno nekje ob cesti, kar pomeni, da do njih lahko prideš le z lastnim prevoznim sredstvom, hostli pa so lahko dosegljivi tudi brez avta.

V nerazvitem svetu so hostli le redki. Najobičajnejše so sobe in to dvoposteljne sobe s kopalnico. Plačaš sobo in ne posteljo, zato je smotrno prenočevati, če že ne potovati, v paru.

Avto - še posebej tak dolg je lahko zelo udobno prenočišče

Nič nisem napisala o prenočevanju na vlakih. No, lahko je takole

Eno lepših prenočišč sva imela v Ubudu na Baliju. Družina, pri kateri sva stanovala, je spadala v višji razred in na velikem vrtu so imeli v bungalovčke preurejen družinski tempelj. Po izročilu so ga sestavljale 4 stavbe, vsaka gledajoč v eno od smeri neba. Bungalov je imel veliko spalnico s snažno kopalnico, v kateri naju je vsak večer pričakal majhen zelen gecko. Največ pa je bila vredna pokrita terasa in čudovit vrt, poln omamno dišečih frangipanijev in košatih hibiskusov. Pa seveda zajtrki v majhni družinski restavraciji, kjer so do popolnosti obvladali pripravo toplih sendvičev z ananasom in bananami.

Ne glede na to, kje si, pa si zapomni: sobo najprej preglej in se na lastne oči prepričaj, kaj ti ponujajo, da razlika med plačanim in dobljenim ne bo prevelika.

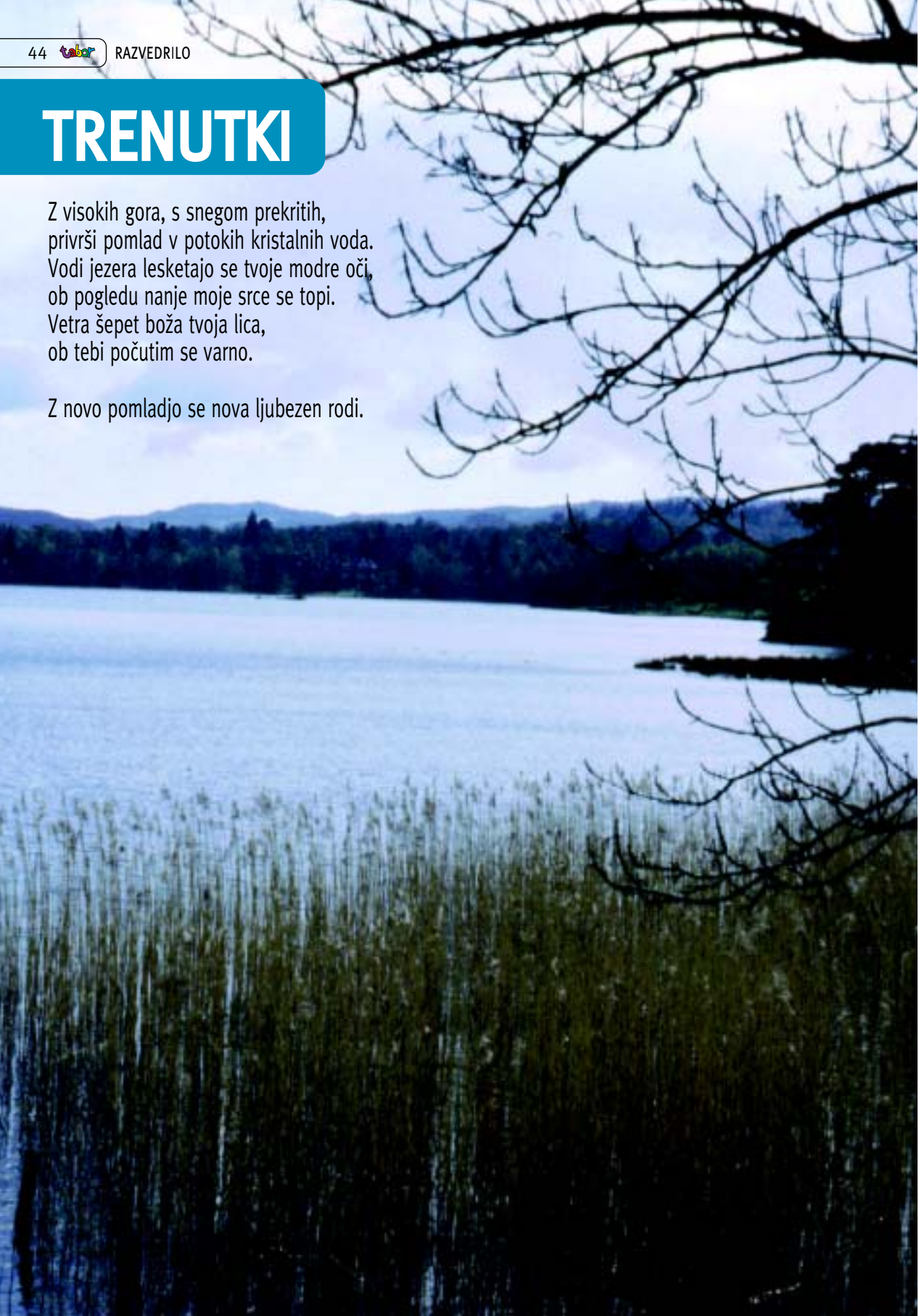

Iz Fairy Meadows se nama je jutraj odprl čudovit razgled na Nanga Parbat in ledenik pod njim

TRENUTKI

Z visokih gora, s snegom prekritih,
privrši pomlad v potokih kristalnih voda.
Vodi jezera lesketajo se tvoje modre oči,
ob pogledu nanje moje srce se topi.
Vetra šepet boža tvoja lica,
ob tebi počutim se varno.

Z novo pomladjo se nova ljubezen rodi.

JEŽKOV KOTIČEK

Sonca in sreče

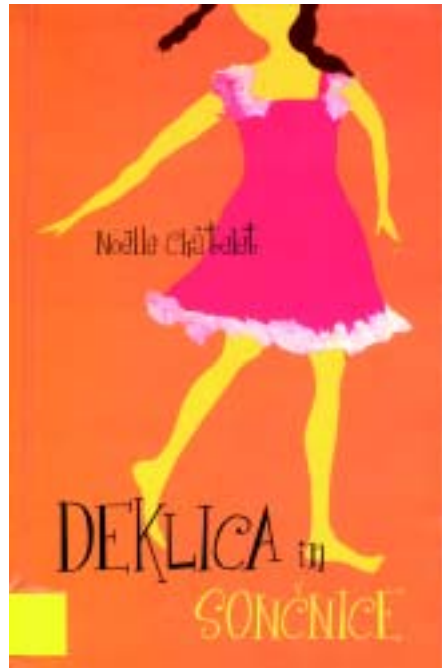

Vse lepe stvari so bojda tri. Brez strahu, ne bom pisal o danes tako zelo opevani trilogiji gospodarjev in prstanov. Mojo pozornost je pritegnilo nekaj čisto drugačnega, denimo vsaj resničnega. Modro, rdeče in oranžno. Umirjenost, strast in otroštvo. Trije romani, tri kratke zgodbe ene ženske. Hvala Njej, ker mi je odprla oči in opozorila, da se sončnicam res ne smem izogniti.

Dama v modrem, Ženska v rdečem in **Deklica in sončnice** so naslovi triperesne deteljice francoske pisateljice **Noell Châtelet**. Pisateljica se na izviren in bogat način loteva domala prezrtih tem, kot so staranje, ljubezen v starih letih in otroška ljubezen. Svet, kakor ga doživlja stara mama, ženska, deklica ... Na videz preproste in samoumevne teme, kajne?

Naj bo današnja predstavitev namenjena predvsem Deklici in sončnicam, čeprav Ženska v rdečem ne zaostaja, Dama v modrem pa je trenutno še na poti in vam kaj več še ne morem zaupati.

Matilda je čisto navaden otrok. No, ja! Deklica, ki čas počitnic preživlja na idiličnem podeželju Provanse. Kamorkoli seže pogled, same sončnice. Mati in hči, skupaj. Ženski svet, poln skrivnosti, smeha, radosti, norosti, otroških šal in zaupnih pogovorov. Dokler šestletni Matildi poti ne prekriža On. Kar je sonce sončnicam in voda ribam, postane mali Remi naši mali zaljubljenki. Otroška ljubezen, starši bi zamahnili z roko, dobi veter v jadra in zapluje v nova prostranstva. Razkriva se nam v preprosti igri, pogledih in trenutkih, ki postajajo pravi pravcati njuni obredi. Polni čutnosti, zaslepljeno-

sti, včasih tudi naivnega otroškega obupa. Prva ljubezen, ki je nikoli ne pozabiš.

Vse lepo pa se nekoč tudi konča. Navadno se tega pravočasno zavemo, a raje potisnemo v najtemnejši kotiček naše zavesti. Vas zanima, kako takšne - pogosto tudi za odrasle neobvladljive teme - doživlja šestletna Matilda? Vendar je vsak konec hkrati tudi nov začetek. Sončnice so vendar povsod ...

"Popolnoma na skrivaj se Matilda in Remi srečata nad poljem, ki leži nad kmetij. Tam sledita čarobnemu zibanju, ki ga ni mogoče zaznati v resnici: tisoče glav, vzdignjenih proti soncu, poslušata z roko v roki."

Jež svetuje, vi preberete:
Noell Châtelet, Deklica in sončnice

Z ZNANJEM DO ODGOVORA

1	2	3	4
5	6	1	7
8	9	5	10
5			

STRIC VOLK

Po gozdu se širijo govorice, da naj bi se temeljito spremenil naš statut. Gozdne zveze, seveda. Ker nekateri gozdni prebivalci niso zadovoljni z veljavnim gozdnim statutom, so sestavili posebno KSS – komisijo za spremembo statuta.

In govori se, da se bo v delo KSS vključil tudi izvengozdni opazovalec, ki naj bi po informacijah najbolj obveščenih prebivalcev našega gozda poskrbel za to, da bodo vsi enaki, kljub drugačnosti.

In ker je KSS resna komisija, si za prvi mečnik v svojem raziskovanju ne bi mogli izbrati boljšega dne od 22. aprila. Ali so bili učinkoviti pa bomo ugotovili šele osmega junija, ko bo veliki gozdni krog odločil, ali so predlogi KSS na mestu.

Se pa širijo še druge govorice, ki namigujejo na to, da bodo spremembe resnično koristile le majhnemu delčku gozda. Kje se ta košček skriva, naj še ostane skrivnost.

vaš stric Volk

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Črko s pravilnim odgovorom vpiši v polje s številko, ki je pred vprašanjem. Geslo je povezano s spremembami v naravi.

1. Od kod so bili skavti, s katerimi si je naša odprava delila prostor na jamboreeju v Čilu? **P** - z Malte, **E** - s Cipra, **L** - s Krete.

2. Brez rešilnega jopiča si lahko na jamboreeju šel le do globine, kjer ti je voda segala do: **P** - gležnjeve, **S** - komolcev, **O** - pasu.

3. Razpoznavni znak slovenske odprave na Tajskem je bilo: **Č** - kleknanje, **M** - vezenje imen, **I** - petje narodnih pesmi.

4. Koliko posebno pripravljenih filatelističnih kuvert so s hitro pošto iz Ljubljane poslali na Tajsko? **L** - preko sto, **U** - preko dvesto, **M** - okrog petdeset.

5. ZOT še vedno ostaja prvovrstna: **K** - zabava, **V** - norija, **A** - čaga.

6. Sežanski taborniki so pomagali psom iz zavetišča v: **O** - Žusterni, **D** - Koprno, **H** - Ankarano.

7. Vkopanemu hrodu, s katerim je pritrjen pionirski objekt, pravimo: **R** - sidrišče mrtvega moža, **U** - počivališče mrtvega moža, **L** - lovišče mrtvega moža.

8. Kdo je izjavil, da je domišljija pomembnejša od informacije? **S** - Vlastimil Zabransky, **I** - Albert Einstein, **R** - stric Volk.

9. Koliko planetov poleg Saturna ima v našem sončnem sistemu še obroče? **H** - 3, **K** - 4, **J** - 0.

10. Rajans Jim 2003 se bo zgodil na: **U** - Tajskem, **J** - Šri Lan-ki, **Z** - Cipru.

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 2:

DAN USTANOVITELJA

Rešitve so: _____

 LIEBER
Penzion-restavracija
skupina Gmežnje 32a

 ZADRUGA

 JAZON

Reševalec: _____

 DROGA

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL: F. KALAN	POMLADNI MESEC	OTROŠKA STRELNA NAPRAVA	PAZNIČA, KI SKRBI ZA RED	IGRALEC BAN	OPOJNA PIJAČA	DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO			IGRALEC VALIČ	SOZVOČJE TONOV	PLANTAŽA
ČRNA CELINA											
TELOVADNI ELEMENT							GLASBENI ZNAK	DEL BLEDA			
SKLADATELJ GOBEC								GRŠKI BOG LJUBEZNI			
HUMORISTKA PUTRIH				TENORIST DARIAN ZDRAVILNA CVETLICA				ENOTA ZA MERJENJE PEVKA RUPEL			
OSEBA IZ DR. ŽIVAGA					PRIPADNIK ITALOV ZELENIČA V PUŠČAVI				ENAKI ČRKI FILOZOFSKA BIT		
 VRTNA ŠKODLJIVA ŽUŽELKA		USTOLIČENJE KRALJA KRAMP								PRODAJALEC KRZNA	KVAR, DEFEKT
ORODJE ZA RAHLJANJE ZEMLJE						ODSEKAN DEL KROGA	NAŠ PESNIK (SIMON) ORGAN HOBOTNICE				
GRŠKA ČRKA			MESTO NA OBALI VRSTA MAMILA						POŽIREK		
HRUŠKI PODOBEN TROPSKI SADEŽ								ERBIJ	TEPČEK	SOSEDNI ČRKI IGRALKA RINA	
OVITEK ZA SPISE					NAŠ PISATELJ (TONE) SILICIJ						
OČKA, ATEK				TAJNIK							
PARADIŽ, NEBESA				KRAJ PRI OPATJI				VODNI HLAPI			

Nagrajenci in nagradni razpis številka 03

Pravilno izpolnjen kupon št. 1 je poslalo 20 bralcev TABORA, pravilne rešitve pa so: ŠUMNIK, SREČNO NOVO LETO, SMET, MORAVCI in NAVADA.

Nagrajenci so: FLO&BOY, d.o.o. je obdaril **Katjo Poljanec** z Bleda, DROGINO nagrado prejme **Matej Vidmar** z Vrhnike, **Mateja Jereb** iz Škofje Loke dobi knjigo,

nagrado podjetja JAZON pa **Marjeta Franko** iz Straže. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 2 pošljite **najpozneje do 25. marca** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

S skuterjem na izlet

SR 50 DITECH
RACING

529.990,00

SR 50 DITECH
SPORT

519.990,00

avto triglav priporoča:

najugodnejše financiranje:

najkvalitetnejše in
najhitrejše zavarovanje:

MCA Ljubljana

tel.: 01 588 34 66 Peter
mca.lj@avto-triglav.si

MCA Maribor

tel.: 02 460 01 20 Boštjan
mca.mb@avto-triglav.si

MCA Nova Gorica

tel.: 05 335 10 85 Majda
mca.go@avto-triglav.si

tel.: 01 588 34 20

www.avto-triglav.si
aprilia@avto-triglav.si

